

საბაკალავრო პროგრამა

ეკონომიკა

თბილისი
2011

1. საბაკალავრო პროგრამის სახელწოდება
(ქართულად და ინგლისურად): ეკონომიკა
Economics

2. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია:
(ქართულად და ინგლისურად): ეკონომიკის ბაკალავრი
Bachelor of Economics

3. პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: 240 კრედიტი.

4. სწავლების ენა: ქართული

5. საბაკალავრო პროგრამის მიზანი: ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მისიის შესაბამისად ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა ეროვნულ და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებათა დამკვიდრების; საზოგადოების ინტელექტუალური, ზნეობრივი, კულტურული და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობის; ინოვაციური სწავლებით საუნივერსიტეტო ტრადიციების განვითარების; აკადემიური თავისუფლების დაცვის; სტუდენტისა და პროფესორის პიროვნულ და პროფესიულ განვითარებაზე ზრუნვის; ცოდნის გენერირებისა და გადაცემის; სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლებისა და კონკურენტუნარიანი კადრების მომზადების; საერთაშორისო აკადემიური თანამშრომლობის განვითარების; თავისუფალი სამყაროს საუნივერსიტეტო საზოგადოების ღირსეული წევრობის მისაღწევად მიზნად ისახავს

ეკონომიკაში ინტეგრირებული, სისტემური, ფუნდამენტური თეორიული ცოდნის, დამოუკიდებელი აზროვნების, შემოქმედებითი და პრაქტიკული მუშაობის უნარ-ჩვევების მქონე კონკურენტუნარიანი და მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადებას, რომელთაც:

1) აქვთ ცოდნა ეკონომიკის სფეროში მიკრო, მაკრო და საერთაშორისო დონეებზე; ფლობენ ცოდნას ეროვნული შემოსავლის წარმოების, განაწილების და მოხმარების, აგრეთვე დანაზოგების, ინვესტიციების, სავალუტო კურსის, საგადასახდელო ბალანსის შესახებ. იციან და აცნობიერებენ შრომის, საქონლის, მომსახურების და ფინანსურ ბაზრებზე ფირმის და შინამეურნეობის ქცევაზე მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორების მნიშვნელობას. აქვთ ცოდნა საქონლის, წარმოების ფაქტორებისა და ფინანსური აქტივების საერთაშორისო მოძრაობის კანონზომიერებების, ეკონომიკური პოლიტიკის შესახებ. ფლობენ ცოდნას ეკონომიკაში რაოდენობრივი, სტატისტიკური და ეკონომეტრიკული მეთოდებისა და მოდელების შესახებ;

2) გააჩნიათ შინამეურნეობის ქცევის, ფირმის საქმიანობის, ბაზრის ფუნქციონირების, ეკონომიკური განვითარების ტენდენციების ანალიზის, მიღებული შედეგების შეჯერების და დასკვნის უნარი; შეუძლიათ ეკონომიკური ანალიზის პროცესში სტატისტიკური და ეკონომეტრიკული მეთოდების გამოყენება;

3) შეუძლიათ საკუთარი დასკვნების საჯარო წარდგენა, შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით მათი მკაფიო დასაბუთება;

4) ზოგად კომპეტენციასთან ერთად, გააჩნიათ სპეციალური ცოდნა და კომპეტენციები, რომლებსაც მიიღებენ შესაბამის მოდულებში (ეკონომიკური პოლიტიკა, მაკროეკონომიკა, საერთაშორისო ეკონომიკა, მენეჯერული ეკონომიკა, ეკონომეტრიკა და მათემატიკური ეკონომიკა, ეკონომიკური სტატისტიკა, შრომის ეკონომიკა) სწავლისას;

5) აქვთ ეკონომიკის ისეთი ცოდნა, რომელიც იძლევა მაგისტრატურაში სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობას;

ქვეთ ცოდნა და უნარები, რომლებიც საშუალებას აძლევს დასაქმდეს როგორც სახელმწიფო, ისე საერთაშორისო, კერძო და არასამთავრობო სექტორში, ეკონომისტებად, ეკონომიკურ მრჩეველებად, მკვლევარებად.

6. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგები.

ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამაზე სწავლის უფლების მოსაპოვებლად აბიტურიენტმა უნდა ჩააბაროს ერთიანი ეროვნული გამოცდები ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, ზოგად უნარებში, მათემატიკასა და უცხო ენაში.

7. სწავლის შედეგები:

ეკონომიკის ბაკალავრის ხარისხი ენიჭება კურსდამთავრებულს, რომელსაც გააჩნია ზოგადი და დარგობრივი ცოდნა და მისი პრაქტიკაში გამოყენების უნარი შემდეგი მიმართულებებით:

ცოდნა და გაცნობიერება:

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ კრიტიკულად გაიაზრებს საკითხებს;
- ✓ აქვს ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირების და ამ სისტემაში სხვა დარგების როლის შესახებ ცოდნა.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ეკონომიკის შესახებ ცოდნა, რომელიც მოიცავს თეორიებს და პრინციპებს მოთხოვნა-მიწოდების, ფასწარმოქმნის, სახელმწიფოს ეკონომიკური ფუნქციების, ბაზრების ტიპების, მონოპოლიების, ოლიგოპოლიების, თავისუფალი კონკურენციის, მაკროეკონომიკური ინდიკატორების, ინფლაციის, ეკონომიკური ზრდის, უმუშევრობის, არასტაბილურობის შესახებ;
- ✓ იცის ეკონომიკის ძირითადი (საბაზო) ცნებები, პოსტულატები და კონცეფციები;
- ✓ იცის უცხო ენა, მინიმუმ B2 დონეზე;
- ✓ გააჩნია საბაზო ცოდნა ფუნდამენტურ და სპეციალურ ეკონომიკურ დისციპლინებში;
- ✓ იცის ინდივიდების, შინამეურნეობების, ფირმების, სახელმწიფოსა და საერთაშორისო სტრუქტურების მიერ ეკონომიკური გადაწყვეტილების მიღების მექანიზმები;
- ✓ იცის ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირების ძირითადი პრინციპები და პოლიტიკის როლი ამ სისტემაში;
- ✓ იცის განსხვავებული ეკონომიკური სისტემების ფუნქციონირების თავისებურებები;
- ✓ გაცნობიერებული აქვს ეკონომიკის ფუნქციონირების მექანიზმი მიკრო, მაკრო და საერთაშორისო დონეებზე;
- ✓ შეუძლია თანამედროვე ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესებისა გააზრება;
- ✓ გაცნობიერებული აქვს ეკონომიკური ზრდის პრობლემები და შესაძლებლობები; შეუძლია სათანადო მაგალითების მოყვანა;
- ✓ აცნობიერებებს გლობალური ეკონომიკის ფორმირების პირობებს და ძირითად კანონზომიერებებს, მათ დადებით და უარყოფით მხარეებს;
- ✓ ფლობს ეკონომიკური ანალიზისთვის აუცილებელ თვისებრივ, სტატისტიკურ და რაოდენობრივ მეთოდებს;
- ✓ ფლობს სათანადო თეორიული ეკონომიკური ცოდნის ბაზას პროფესიონალური უნარ-ჩვევების განვითარება-გაღრმავებისთვის;
- ✓ აქვს ცოდნა, რომელიც სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლის გაგრძელების საშუალებას იძლევა.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ კვლევითი და პრაქტიკული ხასიათის პროექტებს ახორციელებს წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად;
- ✓ აქვს ტექნოლოგიური მოწყობილობების, კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენებისა და საინფორმაციო ტექნოლოგიების მართვის უნარი, სხვადასხვა წყაროდან ინფორმაციის მიღების, დამუშავებისა და ანალიზის უნარი; შეუძლია იხელმძღვანელოს ინტერნეტის მონაცემთა ბაზებით;
- ✓ გააჩნია პრობლემის იდენტიფიცირების უნარი;
- ✓ ასაბუთებს და იცავს გადაწყვეტილების მიღების პრინციპებს;
- ✓ ადგენს დროით ჩარჩოებს დასახული მიზნის მისაღწევად;
- ✓ ანაწილებს შესასრულებელ სამუშაოს დაგეგმილ ვადებში;
- ✓ შეუძლია გარემოსთან ადაპტაცია;
- ✓ ახდენს საკუთარი დასკვნების საჯარო დემონსტრირებას, შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით მათ მკაფიო დასაბუთებას;
- ✓ შეუძლია საკითხის დასმა და მოსაზრებათა შეჯერებით საკუთარი შეხედულების ჩამოყალიბება;
- ✓ შეუძლია გუნდურად და დამოუკიდებლად მუშაობა.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ ეკონომიკურ არგუმენტებს და მეთოდებს იყენებს კონკრეტული ეკონომიკური პრობლემის შესასწავლად და გადასაჭრელად;
- ✓ წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად ახორციელებს კვლევითი და პრაქტიკული ხასიათის ეკონომიკურ პროექტებს;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური და სოციალური მონაცემების მოპოვება, თავმოყრა, დაჯგუფება, შერჩევა და შეფასება თეორიისა და სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით და მათი მონიტორინგი;
- ✓ შეუძლია განსაზღვროს ეკონომიკური და სოციალური მონაცემების წყაროები და მათი მოპოვები ადგილი;
- ✓ ახორციელებს საქონლისა და მომსახურების წარმოებისა და მოხმარების პროგნოზირებას, რომელიც ეყრდნობა ადრე შემუშავებულ და გამოყენებულ მონაცემებს და ზოგად ეკონომიკურ და დარგობრივ (წარმოების) სპეციფიკურ პირობებს;
- ✓ შეუძლია ფინანსური (როგორც ფირმის, ისე დარგისა და სახელმწიფოს დონეზე) მონაცემების დამუშავება, დანახარჯებისა და შემოსავლების ანალიზი;
- ✓ შეუძლია სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლებისა და ხარჯების, აგრეთვე, საპროცენტო განაკვეთებისა და ვალუტის კურსების ანალიზი;
- ✓ შეუძლია იმ ფაქტორთა ანალიზი, რომლებიც განსაზღვრავენ სამუშაო ძალის მონაწილეობას, დასაქმებას, ხელფასებს, უმუშევრობას და სამუშაო ძალის ბაზრის ფუნქციონირების სხვა შედეგებს;
- ✓ შეუძლია მათემატიკურ ფორმულებისა და მეთოდების ეკონომიკურ ანალიზსა და პრაქტიკული გადაწყვეტილების მიღებაში გამოყენება;
- ✓ ეკონომიკის სფეროს შესაბამისი სპეციალური კომპეტენციის ფარგლებში ავლენს კრეატიული და ინოვაციური საქმიანობის უნარ-ჩვევებს;

- ✓ მითითების შესაბამისად ახორციელებს კვლევას, მონაცემთა მონიტორინგს, ინფორმაციის გაანალიზებას და ამზადებს ანგარიშს და გეგმას ეკონომიკური და ბიზნესპრობლემების გადასაწყვეტად;
- ✓ ეკონომიკური ქცევისა და ნიმუშების (მაგალითების) გაანალიზების, ახსნისა და პროგნოზირებისთვის შეუძლია ეკონომეტრიკული მოდელების გამოყენება;
- ✓ შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს ეკონომიკური რჩევებისა და პოლიტიკის ფორმულირებისა და შეფასებისას როგორც კერძო, ისე სახელმწიფო სექტორში;
- ✓ შეუძლია დინამიკურ ეკონომიკურ კონიუნქტურასთან ადაპტაცია;
- ✓ შეუძლია შეისწავლოს ცალკეული კომპანიის ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული პრობლემები;
- ✓ იყენებს თანამედროვე ტექნიკას და ტექნოლოგიებს როგორც სწავლის პროცესში, ისე შეხედულებების, მოსაზრებების გამოხატვისა და პრეზენტაციისთვის;

დასკვნის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ ანალიზებს მონაცემებს და სიტუაციებს სტანდარტული და ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენებით;
- ✓ გააჩნია ლოგიკური/თანმიმდევრული აზროვნების უნარ-ჩვევები;
- ✓ აქვს მოვლენების სათანადო დონეზე გაგების, შესწავლისა და ახსნის შესაძლებლობა, ანალიზისა და სინთეზის უნარი;
- ✓ შეუძლია დასკვნების გაკეთება და დასაბუთება.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია სოციალურ-ეკონომიკური მონაცემების და ეკონომიკური სიტუაციის ეკონომიკური და სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით შეფასება;
- ✓ შეუძლია დასაბუთებული დასკვნის ჩამოყალიბება;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების, კონცეფციების და მოდელების შესახებ საკუთარი დასკვნების გაკეთება, მათი დასაბუთება სათანადო ცოდნითა და ლოგიკით როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან.
- ✓ გააჩნია ეკონომიკური მოვლენებისა და ტენდენციების ანალიზის, მიღებული შედეგების შეჯერებისა და სინთეზის, განზოგადებული დასკვნების გაკეთებისა და გადაწყვეტილების მიღების უნარი და კომპეტენცია;
- ✓ შეუძლია კვლევის საგნის, შესაბამისი მეთოდების რანგირება დასკვნების გამოტანის მიზნით;
- ✓ შეუძლია იმ პოლიტიკური გადაწყვეტილებების შეფასება, რომლებიც ეკონომიკას და ფინანსებს ეხება;
- ✓ შეუძლია კრიტიკულად შეაფასოს ეკონომიკური თეორიები და პრინციპები, ეკონომიკის მოდელები, მათი ანალიზის მეთოდების მახასიათებლები.

კომუნიკაციის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია იდეების, არსებული პრობლემებისა და გადაჭრის გზების შესახებ დეტალური წერილობითი და ზეპირი ანგარიშების მომზადება და გადასცემს ინფორმაციას სპეციალისტებსა და არასპეციალისტებს ზეპირად ქართულ და უცხოურ (ინგლისურ) ენებზე, თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით;

- ✓ წერილობით და ზეპირად გამოხატავს აზრს სხვადასხვა მოვლენისა და პროცესის შესახებ ეკონომიკური არგუმენტებით;
- ✓ არა მხოლოდ ეკონომისტებისთვის გასაგებად აყალიბებს ეკონომიკურ ინფორმაციას როგორც წერილობით, ისე ზეპირად ქართულ და უცხო (მ. შ. ინგლისურ) ენებზე;
- ✓ პრეზენტაციის პროცესში შეუძლია ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენება.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ გასაგებად აყალიბებს ეკონომიკურ მოსაზრებებს ეკონომისტებისთვის როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით ქართულ და უცხო ენებზე;
- ✓ შეუძლია თანამედროვე ტექნიკური და ტექნოლოგიური საშუალებების პრეზენტაციის, კამათის და შეჯამების პროცესში გამოყენება.
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების, კონცეფციების და მოდელების შესახებ საკუთარი დასკვნების საჯარო პრეზენტაცია, მათი მკაფიო დასაბუთება სათანადო ცოდნითა და ლოგიკით, როგორც სპეციალისტებთან, ისე არასპეციალისტებთან.

სწავლის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ აფასებს საკუთარი სწავლის პროცესს თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად; ადგენს შემდგომი სწავლის საჭიროებებსა და შესაძლებლობებს;
- ✓ შეუძლია საკითხების გამარტივება და შესაბამისობის შენარჩუნება;
- ✓ შეუძლია საკუთარი სწავლის შეფასება და შემდგომი სწავლის საჭიროების განსაზღვრა;
- ✓ ცოდნის გადამუშავებისა და წარმოჩენის პროცესში ავლენს სათანადო აზროვნების, მეხსიერების, აღქმის და მეტყველების უნარებს (კოგნიტურ უნარებს);
- ✓ შეძენილი ცოდნის ბაზაზე შეუძლია ევრისტიკული სტრატეგიის გამოყენება – შემოკლებული გზა რთული ამოცანის გადასაჭრელად;
- ✓ შეძენილი ცოდნის ბაზაზე პრობლემების (როგორც ზოგადი, ისე კონკრეტული) გადაჭრისას შეუძლია ანალოგიურ სიტუაციაში მიღებული გადაწყვეტილების გახსენება.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ ეკონომიკური პრობლემების შესწავლისას შეუძლია ალტერნატიული მიდგომების გამოყენება შეზღუდვებისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით;
- ✓ აქვს უნარი, დასვას კონკრეტული ეკონომიკური საკითხი (პრობლემა) და განახორციელოს გამოკვლევა;
- ✓ იცის და იყენებს კვლევის სათანადო მეთოდებს;
- ✓ შეუძლია კვლევიდან შესაბამისი დასკვნის გამოტანა;
- ✓ აყალიბებს დასკვნებს, რომლებიც შეიძლება მოიცავდეს შემდგომი კვლევის სფეროებს;
- ✓ იცის, როგორ გამოიყენოს ეკონომიკური პრინციპები და მოდელები, კომპლექსური სისტემის ძირითადი მახასიათებლები სწავლის პროცესში;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური ცოდნის ბაზაზე შეაფასოს საჯარო გადაწყვეტილებების ეკონომიკური ეფექტიანობა;
- ✓ შესწავლილი ეკონომიკური საკითხების ბაზაზე იღებს სათანადო საფუძველს ეკონომიკური ცოდნის შემდგომი გაღრმავებისათვის;
- ✓ შეძენილი ეკონომიკური ცოდნის საფუძველზე მომზადებულია სათანადო პრაქტიკული ქცევისათვის.

ღირებულებები

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია ღირებულებების ფორმირებისა და მათი დამკვიდრების პროცესში მონაწილეობის მიღება;
- ✓ აქვს ინტერპერსონალური ურთიერთობების, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ჩამოყალიბებული ხედვა საბაზრო ეკონომიკის (ღირებულებების) და ღია სამოქალაქო საზოგადოების ფორმირებაში მონაწილეობის შესახებ;
- ✓ ეკონომიკური საკითხების განხილვისას აქვს ინტერპერსონალური ურთიერთობების, ჯგუფური მუშაობის, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი;
- ✓ შეუძლია პოლიტიკური და ეკონომიკური გადაწყვეტილების შეფასება;
- ✓ ავითარებს გარემოსადმი დამოკიდებულებას და ხედვას მდგრადი განვითარებისადმი;
- ✓ იცის, რას მიაჩნის უპირატესობა სამუშაოს მოძიებისა და მუშაობისას;
- ✓ შეუძლია შეაფასოს რესურსების ეკონომიური გამოყენება;
- ✓ შეუძლია შეაფასოს ეროვნული და მსოფლიო ეკონომიკის დინამიკა;
- ✓ აქვს შეხედულებები საერთაშორისო ორგანიზაციების მნიშვნელობაზე;
- ✓ აქვს ჩამოყალიბებული ხედვა სახელმწიფოს როლის შესახებ ადამიანის კეთილდღეობის უზრუნველყოფაში;
- ✓ აქვს გარკვეული ხედვა შემოსავლების განაწილების უთანაბრობის შესახებ;
- ✓ აქვს ჩამოყალიბებული ხედვა სიღარიბის შესახებ;
- ✓ შეუძლია შეაფასოს სიღარიბის დამლევის საერთაშორისო, სახელმწიფო და სხვა პროგრამები;
- ✓ აქვს შეხედულებები პროფკავშირების და სხვა საზოგადოებრივი და პოლიტიკური ორგანიზაციების როლზე;
- ✓ შეუძლია თვითშეფასება.

მოდულების შედეგები

შრომის ბაზარზე მაღალკვალიფიციურ კადრებზე მოთხოვნის საპილოტე შესწავლამ გვიჩვენა, რომ ბაზარზე მაღალია ეკონომისტებზე მოთხოვნა, რომლებსაც კონცენტრირებული ცოდნა აქვთ ეკონომიკის კონკრეტული მიმართულებით. ამ მიზნით ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა ითვალისწინებს ბაკალავრების მომზადებას მოდულებში, რომლებშიც 25 კრედიტის ფარგლებში ხდება ეკონომიკის გარკვეული მიმართულებით ცოდნისა და უნარების დაუფლება. ასეთი მოდულების კურსდამთავრებულები, გარდა საბაკალავრო პროგრამის ზოგადი შედეგებისა, დამატებით მიიღებენ დარგობრივ ცოდნასა და პრაქტიკაში გამოყენების უნარს შემდეგი მიმართულებებით:

მოდული „ეკონომიკური პოლიტიკა“

ცოდნა და გაცნობიერება

დარგობრივი კომპეტენცია

- ✓ აქვს ცოდნა ეკონომიკური პოლიტიკის ცვლილებების მიზეზების შესახებ;
- ✓ აქვს ცოდნა ეკონომიკურ პოლიტიკაზე მოქმედ ფაქტორთა ზემოქმედების შესახებ;
- ✓ აქვს ცოდნა გამოთვალოს ამ გავლენის რაოდენობრივი შედეგები;
- ✓ იცის ეკონომიკური პოლიტიკის ძირითადი თეორიები;

- ✓ იცის ეკონომიკური პოლიტიკის ანალიზის მეთოდების შერჩევა;
- ✓ იცის ეკონომიკური პოლიტიკის ფორმირების თეორიული საფუძვლები, ეკონომიკური პოლიტიკის ფორმირების თავისებურებები განვითარების სხვადასხვა ეტაპზე მყოფ სახელმწიფოებში, მ.შ. ეკონომიკური ტრანსფორმაციის პირობებში;
- ✓ იცის ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკის ფუნქციონირების თავისებურებები და გაცნობიერებული აქვს მათი მნიშვნელობა;
- ✓ აცნობიერებს ქვეყანაში ეკონომიკური პოლიტიკის როლს.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

დარგობრივი კომპეტენცია

- ✓ გააჩნია ეკონომიკური პოლიტიკის ინდიკატორების ანალიზის უნარი;
- ✓ შეუძლია მიღებული ცოდნის გამოყენება ეკონომიკური პოლიტიკის პროგნოზირების პროცესში;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური პოლიტიკის პრობლემების და პროცესების ანალიზი სახელმწიფოს დონეზე;
- ✓ შესაბამისი მონაცემების არსებობის პირობებში შეუძლია ჩამოაყალიბოს ქვეყნის ეკონომიკაში მიმდინარე მოვლენებისა და პროცესების თვისებრივი და რაოდენობრივი შეფასებები;
- ✓ ეკონომიკური პოლიტიკის მოდელების გამოყენებით შეუძლია განსაზღვროს და ერთმანეთს დაუკავშიროს ეკონომიკის განვითარების მოკლევადიანი და გრძელვადიანი პერსპექტივები;
- ✓ შეუძლია გამოკვეთოს ეკონომიკის განვითარების პრიორიტეტული მიმართულებები;
- ✓ შეუძლია სახელმწიფო და ადგილობრივი ბიუჯეტების შემოსავლების, ხარჯების და დეფიციტის პოლიტიკის პროგნოზირება;
- ✓ შეუძლია პოლიტიკური და სხვა ფაქტორების ზეგავლენის გაანალიზება ეკონომიკური პროცესების მიმდინარეობაზე;
- ✓ შეუძლია განსაზღვროს ეკონომიკის სახელმწიფო რეგულირების ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად სავარაუდოდ მისაღები ეფექტები.
- ✓ შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავებაში.

დასკვნის უნარი

დარგობრივი კომპეტენცია

- ✓ შეუძლია განსაზღვროს ფაქტორთა ცვლილებების მასტიმულირებელი გარემოებები და გამოარჩიოს მათ შორის პოზიტიური;
- ✓ შეუძლია ანალიზის საფუძველზე გამოაცალკევოს ეკონომიკური პოლიტიკის დინამიკის განმაპირობებელი ძირითადი ფაქტორები;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური ოპტიმალური ვარიანტის დასაბუთება; მოვლენების პრაქტიკული შეფასება და შესაბამისი გადაწყვეტილებების მიღება.
- ✓ შეუძლია კომბინირებული ეკონომიკური პოლიტიკის სხვადასხვა ვარიანტის შედეგების შედარება; არსებული ეკონომიკური პოლიტიკის კრიტიკა ან მისი სისწორის დაცვა;
- ✓ გააჩნია ეკონომიკური პოლიტიკის მოვლენებისა და ტენდენციების ანალიზის, მიღებული შედეგების შეჯერებისა და სინთეზის, განზოგადებული დასკვნების გაკეთებისა და გადაწყვეტილების მიღების უნარი და კომპეტენცია.

მოდული „მაკროეკონომიკა“

ცოდნა და გაცნობიერება

დარგობრივი კომპეტენცია

- ✓ აქვს ცოდნა თავისუფალი ბაზრის ფუნქციონირების ძირითადი პრინციპების, აგრეთვე ეკონომიკური პროცესების სახელმწიფო რეგულირების შესახებ;
- ✓ აქვს ცოდნა ეკონომიკური ზრდის მოდელებისა და თეორიების, ეკონომიკური ზრდის ფაქტორების შესახებ;
- ✓ იცის ეკონომიკური განვითარების ძირითადი თეორიები, ეკონომიკური ზრდის თავისებურებები, უმუშევრობის, ინფლაციისა და საგარეო ვალის წარმოქმნის მიზეზები და აცნობიერებს მათ შესაძლო შედეგებს;
- ✓ იცის პროგნოზირების თეორიული საფუძვლები, მაკროეკონომიკური პროგნოზირების ძირითადი თეორიები, მეთოდური საფუძვლები;
- ✓ აქვს ცოდნა გადასახადების, სახელმწიფო ხარჯების და ბიუჯეტის დეფიციტის მაკროეკონომიკური ზეგავლენის შესახებ;
- ✓ იცის პროგნოზირების სპეციალური პროგრამული უზრუნველყოფის (Stata, Eviews) საფუძვლები;
- ✓ იცის მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ფორმირების თეორიული საფუძვლები, მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ფორმირების თავისებურებები განვითარების სხვადასხვა ეტაპზე მყოფ სახელმწიფოებში, მ.შ. ეკონომიკური ტრანსფორმაციის პირობებში;
- ✓ აქვს ცოდნა მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ფორმირების არაეკონომიკურ ფაქტორების შესახებ;
- ✓ იცის ფისკალური და მონეტარული სისტემების ფუნქციონირების თავისებურებები და გაცნობიერებული აქვს მათი მაკროეკონომიკური მნიშვნელობა;
- ✓ აცნობიერებს ეკონომიკაში სახელმწიფოს როლს.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

დარგობრივი კომპეტენცია

- ✓ გააჩნია მაკროეკონომიკური ინდიკატორების ანალიზის უნარი;
- ✓ შეუძლია მიღებული ცოდნის გამოყენება პროგნოზირების პროცესში;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური პრობლემების და პროცესების ანალიზი სახელმწიფო დონეზე;
- ✓ შესაბამისი მონაცემების არსებობის პირობებში შეუძლია ინფლაციის, უმუშევრობის, ეკონომიკური ზრდის და სხვა მაკროეკონომიკური პარამეტრების გაანგარიშება;
- ✓ შეუძლია სახელმწიფო და ადგილობრივი ბიუჯეტების შემოსავლების, ხარჯების და დეფიციტის პროგნოზირება;
- ✓ შეუძლია პოლიტიკური და სხვა ფაქტორების ზეგავლენის გაანალიზება ეკონომიკური პროცესების მიმდინარეობაზე;
- ✓ შეუძლია ბიზნესგარემოს მაკროეკონომიკური ანალიზი;
- ✓ შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს ეკონომიკური განვითარების მოკლე-, საშუალო- და გრძელვადიანი პროგრამების შემუშავებაში.

დასკვნის უნარი

დარგობრივი კომპეტენცია

- ✓ შეუძლია მაკროეკონომიკური ინდიკატორების ანალიზი და მიღებული შედეგების დასაბუთება;
- ✓ შეუძლია მაკროეკონომიკური სიტუაციის შეფასება და მიღებული შედეგების დასაბუთება;

- ✓ გააჩნია მაკროეკონომიკური მოვლენებისა და ტენდენციების ანალიზის, მიღებული შედეგების შეჯერებისა და სინთეზის, განზოგადებული დასკვნების გაკეთებისა და გადაწყვეტილების მიღების უნარი და კომპეტენცია;
- ✓ შეუძლია შეაფასოს ის პოლიტიკური გადაწყვეტილებებს, რაც ეხება მაკროეკონომიკურ გარემოს.

მოდული „საერთაშორისო ეკონომიკა“

დარგობრივი კომპეტენციები:

ცოდნა და გაცნობიერება:

- ✓ იცის საერთაშორისო ეკონომიკური ორგანიზაციების ფუნქციონირების თავისებურებები და მათი მნიშვნელობა მსოფლიო ეკონომიკაში ქვეყნის ინტეგრირების ოპტიმალური პოლიტიკის განსაზღვრაში;
- ✓ ფლობს ცოდნას ქვეყანათაშორისი ეკონომიკური ინტეგრაციული დაჯგუფებებისა და მათი როლის შესახებ ეკონომიკური გლობალიზაციის პროცესში;
- ✓ იცის მოსახლეობის მსოფლიო განთავსების თავისებურებები, მისი გავლენა ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაზე;
- ✓ იცის ინვესტიციების საერთაშორისო მიგრაციის თავისებურებები და გაცნობიერებული აქვს ტრანსნაციონალური კორპორაციების როლი და მნიშვნელობა ამ პროცესში;
- ✓ ფლობს ცოდნას საქართველოს საგარეო ეკონომიკური ურთიერთბების ძირითადი მიმართულებების შესახებ.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი:

- ✓ შეუძლია საგადასახდელო ბალანსის ანგარიშების გაანალიზება;
- ✓ შეუძლია კაპიტალის საერთაშორისო ბაზრის ფუნქციონირების ეფექტიანობის შეფასება;
- ✓ აქვს საერთაშორისო ეკონომიკის პრობლემებში თავისუფლად ორიენტირების უნარი;
- ✓ შეუძლია ღია ეკონომიკის საგარეო ეკონომიკური პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრა;
- ✓ შეუძლია სხვადასხვა ქვეყნის საგარეო ეკონომიკური პოლიტიკის ანალიზი;
- ✓ შეუძლია მიღებული ცოდნისა და გამოცდილების საფუძველზე ქვეყნის საგარეო ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავებაში მონაწილეობის მიღება;
- ✓ შეუძლია საერთაშორისო ეკონომიკის შესახებ ინფორმაციის მოძიება, დაჯგუფება, შერჩევა და შეფასება;
- ✓ შეუძლია საერთაშორისო ეკონომიკურ ორგანიზაციებთან ქვეყნის თანამშრომლობის ეფექტიანობის შეფასება;
- ✓ შეუძლია ცოდნის დემონსტრირება საერთაშორისო ორგანიზებთან, საერთაშორისო ინტეგრაციულ დაჯგუფებებთან, ტრანსნაციონალურ კორპორაციებთან, ეკონომიკურ განვითარებაზე მოსახლეობის რიცხოვნობისა და განთავსების გავლენასთან დაკავშირებული საკითხების განხილვისა და შეფასებისას.

დასკვნის უნარი

- ✓ საერთაშორისო ეკონომიკური ორგანიზაციების საქმიანობის, საერთაშორისო ინტეგრაციული დაჯგუფებების, მოსახლეობისა და მსოფლიო ეკონომიკის, ტრანსნაციონალური კორპორაციების განვითარებასთან დაკავშირებული საკითხების დასმისა და არგუმენტურებული პასუხის გაცემის უნარი;

- ✓ საქართველოს საგარეო ვაჭრობის, საერთაშორისო საინვესტიციო ნაკადებში საქართველოს ჩართულობის, საქართველოს საგარეო დავალიანების პრობლემის, შრომითი მიგრაციის პრობლემის ანალიზის და არსებული მდგომარეობის შეფასების უნარი;
- ✓ აქვს საერთაშორისო ეკონომიკის განვითარებასთან დაკავშირებული საკითხების დასმისა და არგუმენტირებული პასუხის გაცემის უნარი;
- ✓ შეუძლია საერთაშორისო ეკონომიკაზე მოქმედი ფაქტორების გაცნობიერება-განალიზება;
- ✓ გააჩნია საერთაშორისო ეკონომიკის ტენდენციების ანალიზის უნარი, მიღებული შედეგების შეჯერებისა და სინთეზის, განზოგადებული დასკვნების გაკეთების უნარი;
- ✓ აქვს ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების დონის ანალიზისა და შეფასების უნარი;
- ✓ აქვს საერთაშორისო ორგანიზაციების, საერთაშორისო ინტეგრაციული დაჯგუფებების, მოსახლეობისა და მსოფლიო ეკონომიკის, ტრანსნაციონალური კორპორაციების, საერთაშორისო ინვესტიციების, საქართველოს საგარეო ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული უცხოური ლიტერატურისა და სხვა წყაროების გამოყენების და კრიტიკული შეფასების, შესაბამისი მასალის კომენტირების უნარი;
- ✓ შეუძლია ორიგინალური აზროვნება.

კომუნიკაციის უნარი

კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტი შეიძენს:

- ✓ საერთაშორისო ეკონომიკის ამსახველი მასალის ზუსტად გადმოცემის უნარს;
- ✓ განუვითარდება ინტერნეტ-რესურსების გამოყენების უნარ-ჩვევები;
- ✓ საინფორმაციო ტექნოლოგიების, როგორც საკომუნიკაციო და სასწავლო ინსტრუმენტის გამოყენების უნარს; ინფორმაციის მოძიების, დახარისხების უნარს;
- ✓ გამოუმუშავდება სამეცნიერო (შესაბამისად დარგობრივი) ტერმინოლოგიით მსჯელობის და პრეზენტაციის უნარი.

სწავლის უნარი

- ✓ ავითარებს დამოუკიდებლად სწავლის უნარს;
- ✓ კრიტიკულად გაიაზრებს ზენაციონალური ინსტიტუტების საქმიანობას და საერთაშორისო ეკონომიკის ფუნქციონირების თანამედროვე მიმართულებებს;
- ✓ შეუძლია მიღებული ცოდნის საფუძველზე საკუთარი შეხედულებების ჩამოყალიბება;
- ✓ შეუძლია მიღებული ცოდნის ბაზაზე შემდეგ ეტაპზე სწავლის გაგრძელების დაგეგმვა ეკონომიკის მიმართულებით.

ღირებულებები

- ✓ აქვს ჩამოყალიბებული საკუთარი შეხედულება მსოფლიო ეკონომიკაში საბაზრო ეკონომიკური სისტემის მქონე ქვეყნის ინტეგრაციის შესახებ;
- ✓ აქვს ჩამოყალიბებული ხედვა საერთაშორისო ეკონომიკურ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის დადებითი და უარყოფითი მხარეების შესახებ;
- ✓ შეუძლია შეაფასოს საკუთარი და სხვისი აზრი (შეხედულება) ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების პერსპექტივების შესახებ;
- ✓ შეუძლია საგნის შესწავლით შეძენილი ცოდნის საფუძველზე მონაწილეობა მიიღოს საბაზრო ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული ახალი ღირებულებების ჩამოყალიბებაში;
- ✓ აყალიბებს და ავითარებს შეხედულებას სხვისი აზრის პატივისცემის აუცილებლობის შესახებ;
- ✓ შეუძლია შეაფასოს საკუთარი და სხვისი უპირატესობები სამუშაოს მოძიებისას.

მოდული „მენეჯერული ეკონომიკა“

ცოდნა და გაცნობიერება

დარგობრივი კომპეტენცია

- ✓ აქვს ცოდნა მიკროეკონომიკური მეთოდოლოგიის: მოდელების, თეორიების, მეთოდების, გრაფიკების, პოზიტიური და ნორმატიული ანალიზის შესახებ;
- ✓ იცის მიკროეკონომიკური კონცეფციების ანალიზი მათემატიკური აპარატის გამოყენებით;
- ✓ იცის მოთხოვნისა და მიწოდების ელასტიკურობის კანონზომიერებებისა და სპეციფიკურობის შესახებ, შეუძლია ელასტიკურობის თეორიის პრაქტიკული მნიშვნელობის ახსნა;
- ✓ იცის რისკების შეფასება და მიკროეკონომიკაში სარისკო გადაწყვეტილებების ტექნიკის გამოყენება;
- ✓ იცის წარმოებისა და დანახარჯების თეორიების შესახებ, შეუძლია მათი ურთიერთდაკავშირება და რეალობასთან მისადაგება;
- ✓ აქვს ცოდნა სახელმწიფო პოლიტიკით გამოწვეული სარგებლისა და ზარალის შეფასების მეთოდების შესახებ;
- ✓ იცის ეკონომიკური ცხოვრების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მოვლენების ანალიზის პრინციპები და შეფასების ძირითადი ტექნიკა;
- ✓ იცის კონკურენტულ და არაკონკურენტულ ბაზარზე მოგების მაქსიმიზაციის ძირითადი პირობა და შეუძლია ბაზრების სტატიკური ანალიზის ჩატარება;
- ✓ იცის ფასწარმოქმნის ძირითადი პრინციპების შესახებ, შეუძლია პირველი, მეორე და მესამე ხარისხის საფასო დისკრიმინაციის პრაქტიკული მნიშვნელობის ახსნა;
- ✓ იცის საწარმოო ფაქტორთა დანახარჯების მინიმიზაციის წესების შესახებ.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

დარგობრივი კომპეტენცია

- ✓ გააჩნია მიკროეკონომიკის თეორიული საკითხების დამუშავების, ძირითადი შინაარსის აკუმულირებისა და წერილობითი/ზეპირი ფორმით გადმოცემის უნარი;
- ✓ შეუძლია მიღებული ცოდნის გამოყენება მიკროეკონომიკური პროგნოზირების პროცესში;
- ✓ შეუძლია მიკროეკონომიკური პრობლემების შეფასება ალტერნატიული მეთოდების გამოყენებით;
- ✓ შესაბამისი მონაცემების არსებობის პირობებში შეუძლია პირველი, მეორე და მესამე ხარისხის საფასო დისკრიმინაციის დროს ნამეტის მიღების პირობების შეფასება, მიმდინარე დისკონტირებული და წმინდა მიმდინარე ღირებულების განსაზღვრა, წარმოებისა და ეფექტიანი გაცვლის შეფასება ეჯვორტის კოლოფის საშუალებით და სხვა მიკროეკონომიკური პარამეტრების გაანგარიშება;
- ✓ გააჩნია მოვლენების პრაქტიკული შეფასებისა და ეკონომიკური გადაწყვეტილებების მიღების უნარი.

დასკვნის უნარი

დარგობრივი კომპეტენცია

- ✓ შეუძლია მიკროეკონომიკური ანალიზის თანამედროვე ინსტრუმენტების გამოყენება და მიღებული შედეგების დასაბუთება;
- ✓ შეუძლია მიკროეკონომიკური სიტუაციის შეფასება და მიღებული შედეგების დასაბუთება;
- ✓ გააჩნია მიკროეკონომიკური მოვლენებისა და ტენდენციების ანალიზის, მიღებული შედეგების შეჯერებისა და სინთეზის, განზოგადებული დასკვნების გაკეთებისა და გადაწყვეტილების მიღების უნარი და კომპეტენცია.

მოდული „ეკონომეტრიკა და მათემატიკური ეკონომიკა“

ცოდნა და გაცნობიერება

დარგობრივი კომპეტენცია

- ✓ ფლობს ცოდნას კომპლექსური რიცხვების, ამოზნექილი სიმრავლეებისა და ფუნქციების და მრავალი ცვლადის ფუნქციის, უპირობო და პირობითი ექსტრემუმის მოძებნის მეთოდების, ორჯერად ინტეგრალების, დიფერენციალურ განტოლებების, მათი ამოხსნის მეთოდების და გამოყენების ზოგიერთი მიმართულების შესახებ.
- ✓ იცის მათემატიკური პროგრამირების ამოცანაზე დაყვანადი ეკონომიკური ამოცანების ძირითადი ტიპები, დაუფლებულია მათემატიკურ აპარატს, რაზეც დაფუძნებულია წრფივი და მთელრიცხვა პროგრამირების ამოცანები;
- ✓ ფლობს ცოდნას წრფივი პროგრამირების ამოცანის დასმის, ამონახსნების თვისებების, დასაშვები, საყრდენი და ოპტიმალური ამონახსნების მოძებნის მეთოდების შესახებ, მათ შორის, სიმპლექსური მეთოდის და მისი განსაკუთრებული შემთხვევების შესახებ;
- ✓ იცის წრფივი მათემატიკური პროგრამირების პირდაპირი და ორადული ამოცანების აგება და გამოყენება ეკონომიკურ ანალიზში;
- ✓ იცნობს ტრანსპორტის ამოცანებს, მათი ამოხსნის მეთოდებს და შესაძლო გამოყენების მიმართულებებებს ეკონომიკაში;
- ✓ აქვს ცოდნა ეკონომიკურ ამოცანებზე, რომლებიც დაიყვანება მთელრიცხვა პროგრამირების ამოცანაზე; მათი ამოხსნის ძირითად მეთოდებსა და გამოყენების მიმართულებებზე;
- ✓ გაცნობიერებული აქვს მათემატიკური მოდელირების - კვლევის უნივერსალური მეთოდის - მნიშვნელობა ეკონომიკური კანონზომიერების შეცნობაში; იცის ეკონომიკური ამოცანების მათემატიკური ფორმალიზების პრინციპები და წესები, დაუფლებულია ეკონომიკურ-მათემატიკური მოდელირების ტექნოლოგიას;
- ✓ აქვს ცოდნა ზოგიერთი მნიშვნელოვანი ეკონომიკურ-მათემატიკური მოდელის (საწარმოო ფუნქცია, მომხმარებელთა ქცევის მოდელი, ფირმებისა და დარგების ქცევის მოდელები, მაკროეკონომიკური წონასწორობის მოდელები, დარგთაშორისი კავშირების მოდელები) შესახებ, რომლის საშუალებით ხორციელდება ეკონომიკური სისტემის და მისი სტრუქტურული შემადგენლების გამოკვლევა მიკრო და მაკრო დონეებზე.
- ✓ იცნობს სპეციალურ პროგრამულ პაკეტებს, რომელთა საშუალებით ხორციელდება წრფივი და მთელრიცხვა პროგრამირების ამოცანების, აგრეთვე, ეკონომეტრიკული და სხვა ტიპის ამოცანებისა და მოდელების რეალიზაცია;
- ✓ გაცნობიერებული აქვს თამაშთა თეორიის მნიშვნელობა ეკონომიკური კანონზომიერების შეცნობაში, იცნობს თამაშების ძირითადი სახეებს, რომლებიც ესადაგება ეკონომიკური სუბიექტების ქცევის წესებს;
- ✓ იცნობს სტატიკური და დინამიკური თამაშების მოდელებს, როგორც სრული, ასევე არასრული ინფორმაციის პირობებში;
- ✓ ფლობს ცოდნას ზოგიერთი მნიშვნელოვანი ეკონომიკურ-მათემატიკური მოდელის შესახებ, რომლის საშუალებით ხორციელდება არასრულყოფილ ბაზრებში მოქმედი ფირმების ქცევის გამოკვლევა.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

დარგობრივი კომპეტენცია

- ✓ შეუძლია მოდელირების მეთოდის გამოყენებით ეკონომიკური კანონზომიერებების შეცნობა და გადაწყვეტილების მიღება;
- ✓ შეუძლია მიკროეკონომიკური ობიექტების დონეზე მიზნის ჩამოყალიბება, შეზღუდვების გამოყოფა, გადაწყვეტილებათა სიმრავლის განსაზღვრა და ოპტიმალური გადაწყვეტილების შერჩევა;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკის რიგი რეალური ამცანების შესაბამისი მათემატიკური მოდელის (ოპტიმიზაციური, ეკონომეტრიკული, საბალანსო, წონასწორული) აგება, მათემატიკური გამოკვლევა, მიღებული შედეგების ინტერპრეტაცია და შესაბამისი დასკვნების გაკეთება;
- ✓ შეუძლია ცალკეული ეკონომიკური სიტუაციებისათვის თამაშების ტექნოლოგიის მისადაგება, რაც გადაწყვეტილების მიღებას მნიშვნელოვნად გაუადვილებს;
- ✓ შეუძლია განახორციელოს ანალიზური და საპროგნოზო გაანგარიშებები ეკონომიკურ-მათემატიკური, მათ შორის ეკონომეტრიკული, მეთოდებისა და მოდელების გამოყენებით მიკრო და მაკრო დონეზე;
- ✓ შეუძლია აგებული ეკონომიკურ-მათემატიკური მოდელების რეალიზაცია ეკონომეტრიკული პროგრამული პაკეტების, პირველ რიგში, Excel-ის პაკეტების გამოყენებით;
- ✓ შეუძლია საკმარისად მაღალი სირთულის ეკონომიკური ლიტერატურის დამუშავება, გაგება და გააზრება;
- ✓ შეუძლია კონკრეტულ ეკონომიკურ ინფორმაციაზე დაყრდნობით რეფერატის მომზადება და პრეზენტაცია.

დასკვნის უნარი

დარგობრივი კომპეტენცია

გააჩნია კვლევის საგნისა და მისი შესაბამისი ეკონომიკურ-მათემატიკური მოდელების და მეთოდების რანგირების უნარი. ამის გათვალისწინებით შეუძლია სოციალურ-ეკონომიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით და რაოდენობრივი მეთოდებისა და მოდელების გამოყენებით შეაფასოს და გამოიკვლიოს გარკვეული სირთულის ეკონომიკური სიტუაციები, მოვლენები და ტენდენციები და გამოიტანოს შესაბამისად დასაბუთებული დასკვნები.

კომუნიკაციის უნარი

დარგობრივი კომპეტენცია

შეუძლია გამოიყენოს თანამედროვე ტექნიკა და ტექნოლოგიები (კომპიუტერი, პროექტორი, ინტერნეტი) ეკონომიკური მოვლენების შესწავლის პროცესში, შეხედულებების, მოსაზრებების გამოხატვისა და პრეზენტაციისთვის.

სწავლის უნარი

დარგობრივი კომპეტენცია

- ✓ მიღებული ცოდნა საშუალებას აძლევს წარმატებით აითვისოს მნიშვნელოვანი სირთულის ეკონომიკური და ეკონომიკურ-მათემატიკური ტიპის დისციპლინები;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკის სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლის დაგეგმვა და გაგრძელება.

მოდული „ეკონომიკური სტატისტიკა“

ცოდნა და გაცნობიერება

დარგობრივი კომპეტენციები

- ✓ აქვს ცოდნა საბაზრო ეკონომიკის, სოციალური და ბიზნესპროცესების ამსახველი სტატისტიკური მონაცემების შეგროვებისა და დამუშავების თეორიასა და მეთოდოლოგიაში;
- ✓ აქვს ცოდნა ოფიციალური სტატისტიკის როლისა და მნიშვნელობის შესახებ ქვეყნის ეკონომიკურ და სოციალურ განვითარებაში;
- ✓ იცის საბაზრო ეკონომიკის, სოციალური და ბიზნესპროცესების სტატისტიკური ანალიზის თეორიული და მეთოდოლოგიური საფუძვლები;
- ✓ აქვს ცოდნა საერთაშორისო და რეგიონული სტატისტიკური ორგანიზაციების როლის, მნიშვნელობისა და ძირითადი ფუნქციების შესახებ;
- ✓ იცის საბაზრო ეკონომიკის, სოციალური და ბიზნესპროცესების განვითარების ძირითადი ტენდენციების დადგენის სტატისტიკური მეთოდიკა;
- ✓ აქვს ცოდნა ეროვნულ ანგარიშთა სისტემის ზოგადი სტრუქტურისა და მისი აგების პრინციპებში;
- ✓ იცის ქვეყნის საგადასახდელო ბალანსის გაანგარიშების მეთოდიკა;
- ✓ იცის ფასების, ინფლაციის, დასაქმებისა და უმუშევრობის, სიღარიბის დონისა და დინამიკის, ბაზრის კონიუნქტურის და სხვა აგრეგატული მაჩვენებლების გაანგარიშების სტატისტიკური მეთოდოლოგია;
- ✓ იცის საბაზრო ეკონომიკის, სოციალური და ბიზნესპროცესების ამსახველი სტატისტიკური მონაცემების მონიტორინგის მეთოდიკა;
- ✓ აქვს ცოდნა საბაზრო ეკონომიკის, სოციალური და ბიზნეს პროცესების განვითარების შერჩევითი სტატისტიკური გამოკვლევების განხორციელების მეთოდოლოგიაში;
- ✓ აქვს ცოდნა საბაზრო ეკონომიკის, სოციალური და ბიზნეს პროცესების მრავალმხრივი ურთიერთკავშირების ფორმისა და ინტენსივობის დადგენისა და ანალიზის სტატისტიკურ მეთოდოლოგიაში.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

დარგობრივი კომპეტენციები

- ✓ შეუძლია ნებისმიერი ეკონომიკური, სოციალური და ბიზნესპროცესების შესახებ სტატისტიკური მონაცემების შეგროვება და დამუშავება;
- ✓ შეუძლია საბაზრო ეკონომიკის, სოციალური და ბიზნესპროცესების სტატისტიკური ანალიზი და მათი ცვლილების ტენდენციების გამოვლენა;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური, სოციალური და ბიზნესპროცესების დონისა და დინამიკის სწორი ინტერპრეტაცია და მათი კომპაქტური გრაფიკული გამოსახვა;
- ✓ შეუძლია მაკრო და მიკროეკონომიკური, სოციალური და ბიზნესპროცესების განვითარების დონისა და დინამიკის ამსახველი შეფარდებითი, საშუალო და ვარიაციის სტატისტიკური მაჩვენებლების გაანგარიშება;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური, სოციალური და ბიზნესპროცესების განვითარების შერჩევითი სტატისტიკური გამოკვლევების ჩატარება და ადეკვატური მონაცემების მიღება;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური, სოციალური და ბიზნეს პროცესების ამსახველი არასრული სტატისტიკური მონაცემების შევსება იმპუტაციის ხერხების გამოყენებით;

✓ შეუძლია პოლიტიკური, ეკონომიკური, ეკოლოგიური, სოციალური გადაწყვეტილებების შესაძლო შედეგების რაოდენობრივი შეფასება სტატისტიკური მეთოდებისა და ხერხების გამოყენებით;

✓ შეუძლია ეკონომიკური, სოციალური და ბიზნესპროცესების ამსახველი სტატისტიკური მონაცემების სისრულის, ხარისხისა და საიმედოობის მონიტორინგი.

დასკვნის უნარი

დარგობრივი კომპეტენციები

✓ სტატისტიკური ანალიზის საფუძველზე შეუძლია დასაბუთებული დასკვნების ჩამოყალიბება ეკონომიკური, სოციალური და ბიზნესპროცესების განვითარების შესახებ;

✓ აყალიბებს დასკვნებს ეკონომიკურ, სოციალურ და ბიზნესგარემოზე სხვადასხვა ფაქტორის რაოდენობრივი ზემოქმედების სიდიდის შესახებ;

✓ აყალიბებს დასკვნებს საბაზრო ურთიერთობების პირობებში მიღებული გადაწყვეტილებების შესაძლო შედეგების სტატისტიკური შეფასების საფუძველზე ოპტიმალური ბიზნესსტრატეგიის შესახებ;

✓ შეუძლია ჩამოყალიბოს დასაბუთებული დასკვნა ეკონომიკური, სოციალური და ბიზნესპროცესების განვითარების რეალური ტენდენციების დასადგენად ადეკვატური მეთოდების გამოყენების შესახებ;

✓ შეუძლია ჩამოყალიბოს დასაბუთებული დასკვნა ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოებისა და გადახდისუნარიანობის ხარისხზე საგადასახდელო ბალანსის სტატისტიკური ანალიზის საფუძველზე;

✓ საერთაშორისო სტატისტიკური შედარებების საფუძველზე შეუძლია ჩამოყალიბოს დასაბუთებული დასკვნა ქვეყნის ადგილის შესახებ მსოფლიო ეკონომიკურ და ბიზნეს რეიტინგებში.

მოდული „შრომის ეკონომიკა“

ცოდნა და გაცნობიერება

დარგობრივი კომპეტენცია

✓ იცის შრომის ბაზრის ფორმირებისა და ფუნქციონირების ძირითადი კანონზომიერებები და კონკრეტული მექანიზმები;

✓ იცის სოციალური პოლიტიკის, მათ შორის, შრომის ბაზარზე სოციალური დაცვის პოლიტიკის პრინციპები და მოდელები. კარგად იცნობს ამ მხრივ თანამედროვე მსოფლიო პრაქტიკას;

✓ ფლობს შესაბამის ეკონომიკურ-სტატისტიკურ აპარატს, რითაც შეუძლია, გამოავლინოს უმუშევრობის გამომწვევი კონკრეტული მიზეზები და შეაფასოს ნეგატიური სოციალური შედეგები.

✓ იცის ქვეყანაში შექმნილი დემოგრაფიული ვითარებისა და მოსახლეობის ბუნებრივი და სივრცობრივი მოძრაობის შრომის ბაზარზე გავლენის კომპლექსური შეფასების მეთოდოლოგია, იცნობს ქვეყნის ადამიანური რესურსების ფორმირებისა და განაწილების კონკრეტული ვითარების შეფასების მეთოდებს;

✓ იცის შრომის ანაზღაურების ორგანიზაციის პრინციპები და ხელფასის დიფერენციაციის მექანიზმები, შრომის ანაზღაურების დარგში სახელმწიფო პოლიტიკა;

✓ იცნობს პროფესიული კადრების მომზადების თანამედროვე სისტემებს, მიმდინარე რეფორმებს, ამ სფეროში მსოფლიო გამოცდილებას;

✓ კარგად იცის შრომის სფეროში საერთაშორისო ორგანიზაციების ფუნქციონირების მთავარი პრინციპები, შრომის კანონმდებლობა, შრომისა და სოციალურ პოლიტიკის სრულყოფის დარგში საქართველოში მდგარი ამოცანები.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

დარგობრივი კომპეტენცია

✓ აქვს შრომის ეკონომიკისა და სოციალური განვითარების სფეროში ანალიზიათვის საჭირო ინდიკატორების კომპლექსური გამოყენების უნარი;

✓ შეუძლია შრომის ბაზრის განვითარების ძირითადი პარამეტრების პროგნოზირება;

✓ შეუძლია ქვეყნის დემოგრაფიული განვითარების გათვალისწინებით შრომის ბაზრის ფორმირების გარე ფაქტორების (ბუნებრივი მოძრაობა, მიგრაცია) სამუშაო ძალის მოთხოვნა-მიწოდებაზე ზეგავლენის განსაზღვრა.

✓ შეუძლია უმუშევრობის კომპლექსური შეფასება, დასაქმების პრიორიტეტების განსაზღვრა; ეროვნულ და ლოკალურ შრომის ბაზრებზე დასაქმების სრულყოფის ღონისძიებათა დასაბუთება;

✓ შეუძლია სოციალური განვითარების მდგომარეობის კომპლექსური შეფასება, შრომის ბაზარზე სოციალური დაცვის კონკრეტულ ღონისძიებათა შემუშავება;

✓ შეუძლია ეროვნულ და რეგიონულ შრომის ბაზრებზე სამუშაო ძალაზე მოთხოვნის გაანგარიშება და მიწოდების რეალიზაციის წინადადებათა დასაბუთება;

✓ შეუძლია სამუშაო ძალის პროფესიული განვითარების სისტემის სრულყოფის წინადადებათა შეფასება და დასაბუთება, პროფმომზადების კონკრეტულ პროექტებში უშუალო მონაწილეობა;

✓ შეუძლია შრომის ანაზღაურების ორგანიზაციის მდგომარეობის შეფასება და ხელფასის დიფერენციაციის აუცილებელი პარამეტრების დადგენა; ხელფასების პოლიტიკაში ძირითად მიმართულებათა განსაზღვრა; შრომის ანაზღაურების გამოყენებული ფორმებისა და სისტემების კრიტიკული შეფასება;

✓ შეუძლია შრომის ბაზრის, ხელფასების, პროფესიული განათლების, სოციალური განვითარებისა და სოციალური დაცვის სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებასა და რეალიზაციაში მონაწილეობის მიღება.

დასკვნის უნარი

დარგობრივი კომპეტენცია

✓ შეუძლია შრომის ეკონომიკისა და სოციალური პოლიტიკის სფეროების ინდიკატორების ანალიზით და განზოგადებით კონკრეტული შედეგების დასაბუთება;

✓ შეუძლია შრომის ბაზარზე შექმნილი კრიზისული ვითარების შეფასება და შრომის ბაზრის ფუნქციონირების სრულყოფის კონკრეტული პროექტების დასაბუთება;

✓ აქვს შრომის ბაზრის, სოციალური და მიგრაციული პოლიტიკის კომპლექსურად გააზრების უნარი და მიმდინარე მოვლენათა ურთიერთკავშირში განხილვის, სინთეზური წარმოდგენის კომპეტენცია;

- ✓ აქვს შრომის ბაზრის მოთხოვნათა მიხედვით სამუშაო ძალის პროფესიული მომზადების, გადამზადების და უწყვეტი პროფესიული განათლების პროექტებში პროფესიულ დონეზე მონაწილეობის კომპეტენცია;
- ✓ შეუძლია პროფესიულ დონეზე კრიტიკულად შეაფასოს ხელფასის დისკრიმინაციული მოვლენები და დასაბუთებული კორექტივები შეიტანოს ხელფასების პოლიტიკაში.

8. სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები:

1. ვერბალური, ანუ ზეპირსიტყვიერი მეთოდი;
2. წიგნზე მუშაობის მეთოდი;
3. წერიტი მუშაობის მეთოდი;
4. პრაქტიკული მუშაობის მეთოდები;
5. დისკუსია/დებატები;
6. პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL);
7. ევრისტიკული მეთოდი;
8. შემთხვევის ანალიზი (Case study);
9. გონებრივი იერიში (Brain storming);
10. დემონსტრირების მეთოდი;
11. ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი და სინთეზი;
12. ახსნა-განმარტების მეთოდი;
13. ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება;
14. ჯგუფური მუშაობის მეთოდი;

9. სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით. მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა. შედეგების შეფასების სხვადასხვა მეთოდები მოცემულია სასწავლო კურსების სილაბუსებში.

ქულათა რაოდენობიდან	მაქსიმალური	შეფასება	შეფასების კვალიფიკაცია
91%-ზე მეტი		(A) „ფრიადი“	დადებითი
81-90%		(B) „ძალიან კარგი“	დადებითი
71-80%		(C) „კარგი“	დადებითი
61-70%		(D) „დამაკმაყოფილებელი“	დადებითი
51-60%		(E) „საკმარისი“	დადებითი
41-50%		(FX) „ვერ ჩააბარა“	უარყოფითი
40% და ნაკლები		(F) „ჩაიჭრა“	უარყოფითი

10. სასწავლო გეგმა, სწავლების ორგანიზების თავისებურებების მითითებით

იხ. დანართები 1,2,3

სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებული 240 კრედიტი ნაწილდება შემდეგნაირად:

50 კრედიტი – საფაკულტეტო სასწავლო კურსები;

10 კრედიტი – თავისუფალი;

120 კრედიტი – მაპროფილებელი სასწავლო კურსები, მ.შ. 25 არჩევითი მოდულის სასწავლო კურსები; 5 კრედიტი – პრაქტიკა;

60 კრედიტი – დამატებითი სპეციალობისთვის.

10.1 ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა

სწავლის შედეგების რუკა

შედეგები საგნები		ცოდნა და გაცნობიერება	ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	დასკვნის უნარი	კომუნიკაციის უნარი	სწავლის უნარი	ღირებულებები
1	მიკროეკონომიკის პრინციპები	X	X	X			X
2	მაკროეკონომიკის პრინციპები	X	X	X			X
3	ბიზნესის ადმინისტრირების საფუძვლები	X	X	X	X	X	X
4	ბულალტრული აღრიცხვის საფუძვლები	X	X	X	X	X	
5	ეკონომიკური ინფორმატიკა	X	X	X	X	X	
6	უცხო ენა-1		X		X		
7	უცხო ენა-2		X		X		
8	უცხო ენა-3		X		X		
9	უცხო ენა-4		X		X		
10	მათემატიკა (ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის)-1	X	X	X		X	
11	მათემატიკა (ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის)-2	X	X	X		X	
12	ალბათობის თეორია და მათემატიკური სტატისტიკა		X	X			
13	მიკროეკონომიკა 1	X	X	X	X	X	X
14	მიკროეკონომიკა 2	X	X	X	X	X	X
15	მაკროეკონომიკა 1	X	X	X	X		X

16	მაკროეკონომიკა 2	X	X	X	X		X
17	საერთაშორისო ეკონომიკა 1	X	X	X	X	X	X
18	საერთაშორისო ეკონომიკა 2	X	X	X	X	X	X
19	ეკონომეტრიკა 1	X	X	X	X	X	
20	ეკონომეტრიკა 2	X	X	X	X	X	
21	ეკონომიკური პოლიტიკა 1	X	X	X	X	X	X
22	ეკონომიკური პოლიტიკა 2	X	X	X	X	X	X
23	ეროვნულ ანგარიშთა სისტემა	X	X	X	X	X	X
24	შრომის ეკონომიკა	X	X	X			
25	ეკონომიკური აზრის ისტორია	X	X	X	X		X
26	სტატისტიკა ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის 1	X	X	X	X	X	
27	სტატისტიკა ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის 2	X	X	X	X	X	
28	პრაქტიკა	X	X		X		
29	მოდული: ეკონომიკური პოლიტიკა						
29.1	საერთაშორისო კონკურენციული უპირატესობის მიღწევის პოლიტიკა	X	X	X	X	X	X
29.2	მეწარმეობის განვითარების პოლიტიკა	X	X	X	X	X	
29.3	სოციალური პოლიტიკა	X	X	X	X		X
29.4	ანტიმონოპოლიური პოლიტიკა	X	X	X			X
30	მოდული: მაკროეკონომიკა						
30.1	ეკონომიკის სახელმწიფო რეგულირება	X	X	X		X	X
30.2	ეკონომიკური ზრდა	X	X	X		X	X
30.3	ეკონომიკური განვითარება	X	X	X	X	X	X
30.4	მაკროეკონომიკური პროგნოზირება	X	X	X		X	
30.5	მაკროეკონომიკური პოლიტიკა	X	X	X			X
31	მოდული: საერთაშორისო ეკონომიკა						
31.1	საერთაშორისო	X	X	X	X	X	X

	ეკონომიკური ორგანიზაციები						
31.2	საერთაშორისო ეკონომიკური ინტეგრაცია	X	X	X	X	X	X
31.3	მოსახლეობა და მსოფლიო განვითარება	X	X				
31.4	ტნკ-ები და საერთაშორისო ინვესტიციები	X	X		X		
31.5	საქართველოს საგარეო ეკონომიკური ურთიერთობები	X	X	X	X	X	X
32	მოდული: მენეჯერული ეკონომიკა						
31.2	მენეჯერული ეკონომიკა I	X	X	X	X	X	
32.2	ფირმის ეკონომიკა	X	X	X	X		
32.3	დარგობრივის ბაზრების ეკონომიკა	X	X	X			
32.4	პოლიტიკის მიკროეკონომიკური ანალიზი	X	X	X	X		
32.5	კეთილდღეობის ეკონომიკა	X	X	X	X		X
33	მოდული: ეკონომეტრიკა და მათემატიკური ეკონომიკა						
33.1	მათემატიკა II	X	X	X	X		
33.2	მათემატიკური მოდელირება ეკონომიკაში	X	X	X	X	X	
33.3	ოპერაციათა კვლევა 1	X	X	X	X	X	
33.4	ოპერაციათა კვლევა 2	X	X	X	X	X	
33.5	თამაშთა თეორია ეკონომიკაში	X	X	X	X	X	
34	მოდული: ეკონომიკური სტატისტიკა						
34.1	სტატისტიკური პროგნოზირება ეკონომიკასა და ბიზნესში	X	X	X	X	X	X
34.2	სოციალური სტატისტიკა	X	X	X	X	X	X
34.3	ფისკალური და მონეტარული სტატისტიკა	X	X	X	X		X
34.4	საერთაშორისო სტატისტიკა	X	X	X	X	X	X

34.5	ტურიზმის სტატისტიკა	X	X	X	X	X	X
35	მოდული: შრომის ეკონომიკა						
35.1	მოსახლეობის ეკონომიკა	X	X	X			
35.2	სოციალური პოლიტიკა	X	X	X	X		X
35.3	დასაქმება და შრომის ბაზრის რეგულირება	X	X	X	X		
35.4	შრომითი მიგრაცია	X	X	X	X		
35.5	შრომის ანაზღაურება	X	X	X	X		

10.2. დამატებითი (მაინორ) სპეციალობა „ეკონომიკა“ ძირითადი სპეციალობის „ბიზნესის ადმინისტრირება“ სტუდენტებისთვის

ძირითადი სპეციალობის „ბიზნესის ადმინისტრირების“ სტუდენტებს დამატებითი სპეციალობის – „ეკონომიკის“ დაუფლების შესაძლებლობას აძლევს 60 კრედიტის დაგროვება (სასწავლო გეგმა იხ. დანართი 2).

60 კრედიტი განაწილებულია ძირითად სავალდებულო კურსებზე. „ბიზნესის ადმინისტრირების“ სპეციალობის სტუდენტებისთვის დამატებითი სპეციალობის სასწავლო გეგმა აგებულია იმის გათვალისწინებით, რომ მათ კურიკულუმში ჩართულია მიკროეკონომიკის პრინციპები და მაკროეკონომიკის პრინციპები (ამიტომ აღარ ხდება შეთავაზება); დანარჩენი სასწავლო კურსები კი აფართოებს ბიზნესის ეკონომიკის თეორიულ ცოდნას და პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებს შემდეგი ზოგადი და დარგობრივი კომპეტენციების მიმართულებებით:

ცოდნა და გაცნობიერება:

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ გაიაზრებს საკითხებს; შეუძლია მათი დასმა და საკუთარი შეხედულების ჩამოყალიბება;
- ✓ კომპლექსურად აფასებს მოვლენებს.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ეკონომიკის შესახებ ცოდნა, რომელიც მოიცავს ეკონომიკის თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკულ გააზრებას და კომპლექსურად აცნობიერებს ეკონომიკის საკითხებს;
- ✓ თანმიმდევრულად და გამართულად აყალიბებს ეკონომიკის ძირითად (საბაზო) ცნებებს, პოსტულატებს და კონცეფციებს; განმარტავს ეკონომიკის ძირითად დეფინიციებს; აღწერს ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირების ძირითად კანონზომიერებებს; შეუძლია მათი ურთიერთდაკავშირება და რეალობასთან მისადაგება;
- ✓ აქვს უნარი ახსნას, თუ როგორ იღებენ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებას ინდივიდები, შინამეურნეობები, ფირმები, სახელმწიფო და საერთაშორისო სტრუქტურები; მათ მიერ გაკეთებულ არჩევანს და მიღებულ გადაწყვეტილებას უკავშირებს ერთმანეთს ეკონომიკური ცოდნის ბაზაზე;
- ✓ აღწერს ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირების ძირითად პრინციპებს მიკრო-, მაკრო და საერთაშორისო დონეზე და ხსნის ამ სისტემაში პოლიტიკის როლს.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ კვლევითი და პრაქტიკული ხასიათის პროექტებს ახორციელებს წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად;
- ✓ შეუძლია ახალი ინფორმაციის მოძიება, გადამუშავება და მონაცემების ინტერპრეტაცია;
- ✓ გააჩნია პრობლემის იდენტიფიცირების უნარი;

✓ ახდენს საკუთარი დასკვნების საჯარო დემონსტრირებას, შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით მათ მკაფიო დასაბუთებას.

დარგობრივი კომპეტენცია:

✓ ეკონომიკურ არგუმენტებს და მეთოდებს იყენებს ეკონომიკური პრობლემის შესასწავლად და გადასაჭრელად;

✓ შეუძლია ეკონომიკური და სოციალური მონაცემების მოპოვება, თავმოყრა, დაჯგუფება, შერჩევა და შეფასება ეკონომიკური თეორიისა და სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით;

✓ შეუძლია ცოდნის დემონსტრირება ეკონომიკური რჩევებისა და პოლიტიკის ფორმულირებისა და შეფასებისას როგორც კერძო, ისე სახელმწიფო სექტორში;

✓ შეუძლია დინამიკურ ეკონომიკურ კონიუნქტურასთან ადაპტაცია;

✓ შეუძლია შეისწავლოს ცალკეული კომპანიის ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული პრობლემები.

დასკვნის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

✓ გააჩნია ლოგიკური აზროვნების უნარ-ჩვევები;

✓ აქვს მოვლენების სათანადო დონეზე გაგებისა და მანიპულირების შესაძლებლობა, ანალიზისა და სინთეზის უნარი; ასაბუთებს დასკვნას.

დარგობრივი კომპეტენცია:

✓ განმარტავს სოციალურ-ეკონომიკურ მონაცემებს, აფასებს ეკონომიკურ სიტუაციას ეკონომიკური და სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით; აყალიბებს დასაბუთებულ დასკვნას;

✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების, კონცეფციების და მოდელების შესახებ საკუთარი დასკვნების გაკეთება.

კომუნიკაციის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

✓ აქვს ტექნოლოგიური მოწყობილობების, კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენებისა და საინფორმაციო ტექნოლოგიების მართვის უნარი, სხვადასხვა წყაროებიდან ინფორმაციის მიღების, დამუშავებისა და ანალიზის უნარი;

✓ წერილობით და ზეპირად გამოხატავს აზრს სხვადასხვა მოვლენებისა და პროცესების შესახებ ეკონომიკური არგუმენტებით;

✓ აქვს ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი არგუმენტირებული პრეზენტაციისთვის;

✓ შეუძლია იხელმძღვანელოს ინტერნეტის მონაცემთა ბაზებით;

✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების შესახებ საკუთარი შეხედულებების საჯარო პრეზენტაცია.

დარგობრივი კომპეტენცია:

✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების, კონცეფციების და მოდელების შესახებ საკუთარი შეხედულებების საჯარო პრეზენტაცია;

✓ ასაბუთებს თვალსაზრისს ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების შესახებ ეკონომიკური არგუმენტებით;

✓ გასაგებად აყალიბებს ეკონომიკურ მოსაზრებას როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით.

სწავლის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ აფასებს საკუთარი სწავლის პროცესს თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად; ადგენს შემდგომი სწავლის საჭიროებებს;
- ✓ შეუძლია საკითხების გამარტივება და შესაბამისობის შენარჩუნება;
- ✓ შეუძლია საკუთარი სწავლის შეფასება და შემდგომი სწავლის საჭიროების განსაზღვრა;
- ✓ ავითარებს დაკვირვებით სწავლის უნარს;
- ✓ ცოდნის გადამუშავებისა და წარმოჩენის პროცესში ავლენს სათანადო აზროვნების, მეხსიერების, აღქმის და მეტყველების უნარებს (კოგნიტურ უნარებს);
- ✓ შეძენილი ცოდნის ბაზაზე შეუძლია ევრისტიკული სტრატეგიის გამოყენება – შემოკლებული გზა რთული ამოცანის გადასაჭრელად;
- ✓ შეძენილი ცოდნის ბაზაზე პრობლემების (როგორც ზოგადი, ისე კონკრეტული) გადაჭრისას შეუძლია ანალოგიურ სიტუაციაში მიღებული გადაწყვეტილების გახსენება.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს უნარი, იფიქროს გონივრულად და კრიტიკულად ეკონომიკის რიგ საკითხებზე;
- ✓ ეკონომიკური პრობლემების შესწავლისა და ანალიზისას იყენებს ალტერნატიულ მიდგომებს, შეზღუდვებს და შესაძლებლობებს;
- ✓ აქვს უნარი, მოახდინოს კონკრეტული ეკონომიკური საკითხის (პრობლემის) იდენტიფიცირება.

ღირებულებები

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია ღირებულებების ფორმირებისა და მათი დამკვიდრების პროცესში მონაწილეობის მიღება;
- ✓ აქვს ინტერპერსონალური ურთიერთობების, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ჩამოყალიბებული ხედვა საბაზრო ეკონომიკის (ღირებულებების) და ამ სისტემის ფორმირებაში მონაწილეობის შესახებ;
- ✓ ეკონომიკური საკითხების განხილვისას აქვს ინტერპერსონალური ურთიერთობების, ჯგუფური მუშაობის, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი;
- ✓ გარკვეულ მნიშვნელობას ანიჭებს პოლიტიკურ-ეკონომიკური გადაწყვეტილების შეფასებას;
- ✓ ავითარებს გარემოსადმი დამოკიდებულებას და ხედვას მდგრადი განვითარებისადმი;
- ✓ იცის, რას მიაჩნის უპირატესობა სამუშაოს მოძიებისა და მუშობისას;
- ✓ გარკვეულ მნიშვნელობას ანიჭებს რესურსების ეკონომიურ გამოყენებას;
- ✓ შეუძლია განსაზღვროს ეკონომიკური განვითარების მაღალი ხარისხის როლი დასახულ მიზანთა სისტემაში.

სწავლის შედეგების რუკა დამატებითი (მაინორ) სპეციალობისთვის „ეკონომიკა“ (ძირითადი სპეციალობის „ბიზნესის ადმინისტრირება“ სტუდენტებისთვის)

შედეგები		საგნები					
		ცოდნა და განზოგადება	ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	დასკვნის უნარი	კომუნიკაციის უნარი	სწავლის უნარი	ღირებულებები
1	მიკროეკონომიკა 1	X	X	X	X	X	X
2	მიკროეკონომიკა 2	X	X	X	X	X	X
3	მაკროეკონომიკა 1	X	X	X	X		X

4	მაკროეკონომიკა 2	X	X	X	X		X
5	ეკონომეტრიკა 1	X	X	X	X	X	
6	ეკონომეტრიკა 2	X	X	X	X	X	
7	საერთაშორისო ეკონომიკა 1	X	X	X	X	X	X
8	საერთაშორისო ეკონომიკა 2	X	X	X	X	X	X
9	ეკონომიკური პოლიტიკა 1	X	X	X	X	X	X
10	ეკონომიკური პოლიტიკა 2	X	X	X	X	X	X
11	შრომის ეკონომიკა	X	X	X			
12	ეკონომიკური აზრის ისტორია	X	X	X	X		X

10.3. დამატებითი (მაინორ) სპეციალობა „ეკონომიკა“ სხვა ფაკულტეტების სტუდენტებისთვის

ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის გარდა თსუ-ის სხვა ფაკულტეტების ნებისმიერი სპეციალობის სტუდენტს დამატებითი სპეციალობის – „ეკონომიკის“ დაუფლების შესაძლებლობას აძლევს 60 კრედიტის დაგროვება. 60 კრედიტი განაწილებულია ძირითად სავალდებულო კურსებზე (სასწავლო გეგმა იხ. დანართი 3).

სხვა ფაკულტეტის სტუდენტებისთვის დამატებითი სპეციალობის სასწავლო გეგმა აგებულია იმის გათვალისწინებით, რომ სტუდენტს არ აქვს გავლილი არც ერთი ეკონომიკური სასწავლო კურსი. იგი ორიენტირებულია 60 კრედიტის დაგროვებით სტუდენტმა შეიძინოს შეიძინოს ზოგადი და დარგობრივი კომპეტენციები შემდეგი მიმართულებებით:

ცოდნა და გაცნობიერება:

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ გაიაზრებს საკითხებს; შეუძლია მათი დასმა და საკუთარი შეხედულების ჩამოყალიბება;
- ✓ კომპლექსურად აფასებს მოვლენებს.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ეკონომიკის სფეროს შესახებ ცოდნა, რომელიც მოიცავს თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკულ გააზრებას და კომპლექსურად აცნობიერებს ეკონომიკის საკითხებს;
- ✓ იცის მოთხოვნა-მიწოდების, ფასწარმოქმნის, ერთობლივი მოთხოვნისა და ერთობლივი მიწოდების განსაზღვრება, მაკროეკონომიკური ინდიკატორები;
- ✓ თანმიმდევრულად აყალიბებს ეკონომიკის ძირითად ცნებებს, პოსტულატებს და კონცეფციებს; განმარტავს ეკონომიკის ძირითად დეფინიციებს;
- ✓ აცნობიერებს, თუ როგორ იღებენ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებას ინდივიდები, შინამეურნეობები, ფირმები, სახელმწიფო და საერთაშორისო სტრუქტურები; მათ მიერ გაკეთებულ არჩევანს და მიღებულ გადაწყვეტილებას უკავშირებს ერთმანეთს ეკონომიკური ცოდნის ბაზაზე;
- ✓ იცის ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირების ძირითად პრინციპები მიკრო-, მაკრო- და საერთაშორისო დონეებზე და ხსნის ამ სისტემაში პოლიტიკის როლს;
- ✓ იცის საჯარო ფინანსების არსი, როლი ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში და მართვის თავისებურებანი.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია ახალი ინფორმაციის მოძიება და მონაცემების ინტერპრეტაცია;
- ✓ გააჩნია პრობლემის იდენტიფიცირების უნარი;

✓ ახდენს საკუთარი დასკვნების საჯარო დემონსტრირებას, შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით მათ მკაფიო დასაბუთებას.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ ეკონომიკურ არგუმენტებს იყენებს ეკონომიკური პრობლემის შესასწავლად;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური და სოციალური მონაცემების მოპოვება, თავმოყრა, დაჯგუფება, შერჩევა;
- ✓ შეუძლია ცოდნის დემონსტრირება ეკონომიკური რჩევების ფორმულირებისა და შეფასებისას როგორც კერძო, ისე სახელმწიფო სექტორში;
- ✓ შეუძლია დინამიკურ ეკონომიკურ კონიუნქტურასთან ადაპტაცია;
- ✓ შეუძლია შეისწავლოს ცალკეული კომპანიის ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული პრობლემები.

დასკვნის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ გააჩნია ლოგიკური აზროვნების უნარ-ჩვევები;
- ✓ აქვს მოვლენების სათანადო დონეზე გაგებისა და მანიპულირების შესაძლებლობა, ანალიზისა და სინთეზის უნარი; ასაბუთებს დასკვნას.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ განმარტავს სოციალურ-ეკონომიკურ მონაცემებს, აფასებს ეკონომიკურ სიტუაციას ეკონომიკური და სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით; აყალიბებს დასაბუთებულ დასკვნას;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების, კონცეფციების და მოდელების შესახებ საკუთარი დასკვნების გაკეთება.

კომუნიკაციის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს ტექნოლოგიური მოწყობილობების, კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენებისა და საინფორმაციო ტექნოლოგიების მართვის უნარი, სხვადასხვა წყაროებიდან ინფორმაციის მიღების, დამუშავებისა და ანალიზის უნარი;
- ✓ წერილობით და ზეპირად გამოხატავს აზრს სხვადასხვა მოვლენებისა და პროცესების შესახებ ეკონომიკური არგუმენტებით;
- ✓ აქვს ტექნიკისა და ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი არგუმენტირებული პრეზენტაციისთვის;
- ✓ შეუძლია იხელმძღვანელოს ინტერნეტის მონაცემთა ბაზებით;
- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების შესახებ საკუთარი შეხედულებების საჯარო პრეზენტაცია.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების, კონცეფციების და მოდელების შესახებ საკუთარი შეხედულებების საჯარო პრეზენტაცია;
- ✓ ასაბუთებს თვალსაზრისს ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების შესახებ ეკონომიკური არგუმენტებით;
- ✓ გასაგებად აყალიბებს ეკონომიკურ მოსაზრებას როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით.

სწავლის უნარი

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ აფასებს საკუთარი სწავლის პროცესს თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად; ადგენს შემდგომი სწავლის საჭიროებებს;

- ✓ შეუძლია საკითხების გამარტივება და შესაბამისობის შენარჩუნება;
- ✓ შეუძლია საკუთარი სწავლის შეფასება და შემდგომი სწავლის საჭიროების განსაზღვრა;
- ✓ ცოდნის გადამუშავებისა და წარმოჩენის პროცესში ავლენს სათანადო აზროვნების, მეხსიერების, აღქმის და მეტყველების უნარებს (კოგნიტურ უნარებს);
- ✓ შეძენილი ცოდნის ბაზაზე პრობლემების (როგორც ზოგადი, ისე კონკრეტული) გადაჭრისას შეუძლია ანალოგიურ დროს მიღებული გადაწყვეტილების გახსენება.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ აქვს უნარი, იფიქროს გონივრულად და კრიტიკულად ეკონომიკის რიგ საკითხებზე;
- ✓ ეკონომიკური პრობლემების შესწავლისა და ანალიზისას იყენებს ალტერნატიულ მიდგომებს, შეზღუდვებს და შესაძლებლობებს;
- ✓ აქვს უნარი, მოახდინოს კონკრეტული ეკონომიკური საკითხის (პრობლემის) იდენტიფიცირება.

ღირებულებები

ზოგადი კომპეტენცია:

- ✓ შეუძლია ღირებულებების ფორმირებისა და მათი დამკვიდრების პროცესში მონაწილეობის მიღება;
- ✓ აქვს ინტერპერსონალური ურთიერთობების, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი.

დარგობრივი კომპეტენცია:

- ✓ ეკონომიკური საკითხების განხილვისას აქვს ინტერპერსონალური ურთიერთობების, ჯგუფური მუშაობის, სოციალური და ეთიკური პასუხისმგებლობის უნარი;
- ✓ გარკვეულ მნიშვნელობას ანიჭებს პოლიტიკურ-ეკონომიკური გადაწყვეტილების შეფასებას;
- ✓ ავითარებს გარემოსადმი დამოკიდებულებას და ხედვას მდგრადი განვითარებისადმი;
- ✓ იცის, რას მიაჩნის უპირატესობა სამუშაოს მოძიებისას;
- ✓ გარკვეულ მნიშვნელობას ანიჭებს რესურსების ეკონომიურ გამოყენებას;
- ✓ შეუძლია განსაზღვროს ეკონომიკური განვითარების მაღალი ხარისხის როლი დასახულ მიზანთა სისტემაში.

**სწავლის შედეგები დამატებითი (მაინორ) სპეციალობისთვის „ეკონომიკა“
(სხვა ფაკულტეტების სტუდენტთათვის)**

შედეგები საგნები		შედეგები						
		ცოდნა და გაცნობიერება	ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	დასკვნის უნარი	კომუნიკაციის უნარი	სწავლის უნარი	ღირებულებები	
1	ეკონომიკის პრინციპები	X	X	X			X	
2	სტატისტიკა ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის	X	X	X	X	X	X	
3	ეკონომეტრიკა	X	X	X	X	X		
4	მიკროეკონომიკა	X	X	X	X	X	X	
5	მაკროეკონომიკა	X	X	X		X		
6	საერთაშორისო ეკონომიკა	X	X	X	X	X		
7	ეკონომიკური პოლიტიკა	X	X	X	X	X	X	
8	შრომის ეკონომიკა	X	X	X				
9	ეკონომიკური აზრის ისტორია	X	X	X		X	X	

10	საჯარო ფინანსები	X	X	X	X	X	X
11	სოციალური სტატისტიკა	X	X	X	X	X	X

11. პროგრამის კოორდინატორი და ხელმძღვანელები:

პროგრამის კოორდინატორი: სრული პროფ. ნოდარ ხადური

პროგრამის ხელმძღვანელები: სრული პროფ. იური ანანიაშვილი, სრული პროფ. რევაზ გველესიანი, სრული პროფ. სიმონ გელაშვილი, სრული პროფ. ელგუ ჯა მექვაბიშვილი; სრული პროფ. ეთერ ხარაიშვილი, სრული პროფ. მირიან ტუხაშვილი, ასოც. პროფ. ნინო პაპაჩაშვილი

12. დასაქმების სფეროები:

ბაკალავრიატის კურსდამთავრებულს შეუძლია იმუშაოს ეკონომისტად და ექსპერტად სახელმწიფო და ბიზნესსტრუქტურებში. მისი საქმიანობა დაკავშირებულია ეკონომიკისა და ბიზნესის ნებისმიერ სფეროსთან. კერძოდ, კურსდამთავრებულის დასაქმების სფეროებია:

- ✓ საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია;
- ✓ საქართველოს პარლამენტის აპარატი;
- ✓ საქართველოს მთავრობის კანცელარია;
- ✓ ეკონომიკური პროფილის სამინისტროები და უწყებები (ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, ფინანსთა სამინისტრო, სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, სტატისტიკის ეროვნული სამსახური);
- ✓ საერთაშორისო ორგანიზაციები და მათი წარმომადგენლობები საქართველოში;
- ✓ საქართველოს ეროვნული ბანკი;
- ✓ საქართველოს კონტროლის პალატა;
- ✓ ნებისმიერი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი და საკუთრების ფორმის საწარმოები და ორგანიზაციები;
- ✓ ბანკები და სხვა ფინანსური დაწესებულებები;
- ✓ სასაქონლო, საფონდო და სავალუტო ბირჟები;
- ✓ არასამთავრობო ორგანიზაციები და ყველა ის ორგანიზაცია, რომელიც ეკონომიკურ საქმიანობასთანაა დაკავშირებული.

13. დამატებითი ინფორმაცია

პროგრამაზე მიღება ხდება ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების შესაბამისად. სასურველია სტუდენტებმა დამატებით სპეციალობად აირჩიონ ბიზნესის ადმინისტრირება. პროგრამას ყოველწლიურად შეუძლია თითოეულ სემესტრში 500-მდე სტუდენტის მომსახურება. ამჟამად პირველ კურსზე მიღებულ იქნება 270 სტუდენტი.

14. პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალური რესურსები:

სტუდენტთა განკარგულებაშია ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის (თსუ, X - მაღლივი კორპუსი) მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და არსებული რესურსები, მათ შორის: ბიბლიოთეკა, საპრეზენტაციო პროექტორით აღჭურვილი აუდიტორიები (15), კომპიუტერული ლაბორატორიები (6), რესურს-ცენტრები (3), სტუდენტთა მომსახურების ცენტრი და სხვ. სტუდენტთათვის გათვალისწინებულია შესაბამისი რაოდენობით კომპიუტერული ტექნიკა, მათ შორის: პროცესორი -185, მონიტორი - 185, პრინტერი - 5, პროექტორი - 19, ლეპტოპი - 2, ასლის გადამღები - 2 და სკანერი - 2. წარმოდგენილი კომპიუტერული ტექნიკა უზრუნველყოფილია

ისეთი პროგრამებით, როგორებიცაა: Adobe Reader, Microsoft Office 2007, Nero, WinRAR, GOM player, USB.Disk.Security, Pagemaker 7.0, Adobe Photoshop7, antivirus - Avira, AVG, Symantec.

15. პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ფინანსური რესურსები:

საბაკალავრო პროგრამის დაფინანსება ხორციელდება ერთიანი საუნივერსიტეტო წესების შესაბამისად. ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტისთვის 2011 წელს გამოყოფილი თანხა შეადგენს 3 288 780 ლარს.

16. სასწავლო კურსების სილაბუსები (დანართი 4)

17. საბაკალავრო პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალის მონაცემები (CV) და შესაბამისი კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტების ასლები (დანართი5)

18. პროგრამის დამტკიცების აქტი (დანართი 6)

ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა პროგრამა დამტკიცებულია თსუ აკადემიური საბჭოს 2011 წლის 29 ივნისის N57 დადგენილებით, ცვლილება შევიდა აკადემიური საბჭოს 2011 წლის 18 აგვისტოს N 82/2011 დადგენილებით.

#	დისციპლინის დასახელება	სტატუსი	წინაპირობა	საათების სემესტრული განაწილება			საკონტაქტო საათების განაწილება კვირაში			ECTS კრედიტების რაოდენობა									ლექტორი/ლექტორები
				სულ	საკონტაქტო	დამოუკიდებელი	სულ	ლექცია	სემინარი	სულ	სემესტრების მიხედვით								
											I	II	III	IV	V	VI	VII	VI II	
სულ										240	30	30	30	30	30	30	30	30	
საფაკულტეტო სასწავლო კურსები										50	25	20	5	0	0	0	0	0	
1	მათემატიკა (ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის) –1	სავალდებულო	წინაპირობის გარეშე	125	60	65	4	2	2	5	5								ფიზიკა-მათემატიკის მეცნ. დოქტ. თამაზ ზერეკიძე
2	მათემატიკა (ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის) – 2	სავალდებულო	მათემატიკა (ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის)-1	125	60	65	4	2	2	5		5							ფიზიკა-მათემატიკის მეცნ. დოქტ. თამაზ ზერეკიძე
3	მიკროეკონომიკის პრინციპები	სავალდებულო	წინაპირობის გარეშე	125	45	80	3	2	1	5	5								სრული პროფ. ელგუჯა მექვაბიშვილი
4	მაკროეკონომიკის პრინციპები	სავალდებულო	მიკროეკონომიკის პრინციპები	125	45	80	3	2	1	5		5							სრული პროფ. ელგუჯა მექვაბიშვილი

5	ბიზნესის ადმინისტრირების საფუძვლები	სავალდებულო	წინაპირობის გარეშე	250	90	160	6	4	2	10	10								სრული პროფ. თეიმურაზ შენგელია სრული პროფ. იაშა მესხია ასოც. პროფ. რამაზ ფუტყარაძე ასოც. პროფ. ჟანა თოლორდავა ასისტენტ-პროფ. ლეილა ქადაგიშვილი
6	ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძვლები	სავალდებულო	მიკროეკონომიკის პრინციპები	125	45	80	3	1	2	5		5							სრული პროფ. ელენე ხარაბაძე
7	უცხო ენა 1	სავალდებულო	წინაპირობის გარეშე	125	90	35	6	0	6	5	5								ლია მეგრელიშვილი, მასწავლებელი მარი ქლიბაძე, მასწავლებელი თინათინ ტაბიძე, მასწავლებელი ეკატერინე ორმოცაძე, მასწავლებელი თამარ ლომაძე, მასწავლებელი მანანა კიკილაშვილი, მასწავლებელი მაია ნადირაძე, მასწავლებელი

8	უცხო ენა 2	სავალდებულო	უცხო ენა 1	125	90	35	6	0	6	5									ნინო მესხი , მასწავლებელი ნინო წასარიძე , მასწავლებელი გაიანე მანასიანი , მასწავლებელი ხათუნა გელაშვილი, მასწავლებელი ლია მეგრელიშვილი, მასწავლებელი ქეთევან ხუციშვილი, მასწავლებელი ეკატერინე ორმოცაძე, მასწავლებელი
9	უცხო ენა 3	სავალდებულო	უცხო ენა 2	125	90	35	6	0	6	5									ნინო მესხი , მასწავლებელი ნინო წასარიძე , მასწავლებელი გაიანე მანასიანი , მასწავლებელი ხათუნა გელაშვილი, მასწავლებელი ლია მეგრელიშვილი, მასწავლებელი ქეთევან ხუციშვილი, მასწავლებელი ეკატერინე ორმოცაძე, მასწავლებელი

თავისუფალი კრედიტები											10							5	5
10	სტუდენტს შეუძლია აირჩიოს ნებისმიერი ფაკულტეტის ნებისმიერი საგანი	თავისუფალი									10							5	5
მაპროფილებელი სასწავლო კურსები											95	5	10	15	20	15	15	10	5
11	ეკონომიკური ინფორმატიკა	სავალდებულო	წინაპირობის გარეშე	125	30	95	2	0	2	5	5								<p>ასოც. პროფ. ენვერ ლაგვილავა ეკონომიკის დოქტ. ვაჟა გოგიჩაიშვილი ეკონომიკის დოქტ. რუსუდან სეთურიძე ეკონომიკის დოქტ. დემურ სიჭინავა ეკონომიკის დოქტ. მზია ტიკიშვილი ეკონომიკის დოქტ. გულადი ნაკაშიძე გურამ მეტეხელი თემურ ჩალიგავა თინა მელქოშვილი</p>

12	უცხო ენა 4	სავალდებულო	უცხო ენა 3	125	90	35	6	0	6	5										ნატო ფაჩუაშვილი, მასწავლებელი ქეთევან ხუციშვილი, მასწავლებელი თამარ ცხვიტავა, მასწავლებელი ნინო მესხი, მასწავლებელი ლიკა ბერძენიშვილი, მასწავლებელი ხათუნა ახოზაძე, მასწავლებელი ნინო ნასარიძე, მასწავლებელი ეკატერინე ორმოცაძე, მასწავლებელი თინათინ ტაბიძე, მასწავლებელი მარი ქლიზაძე, მასწავლებელი ხათუნა გელაშვილი, მასწავლებელი თამარ ლომაძე, მასწავლებელი
----	------------	-------------	------------	-----	----	----	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

13	ალბათობის თეორია და მათემატიკური სტატისტიკა	სავალდებულო	მათემატიკა (ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის)-1	125	75	50	5	2	3	5	5							ასოც. პროფ. ომარ ფურთუხია ასოც. პროფ. გრიგოლ სოხაძე ასოც. პროფ. ზესარიონ დოჭვირი ასისტენტ-პროფ. ზაზა ხეჩინაშვილი ასისტენტ-პროფ. პეტრე ბაბილუა
14	სტატისტიკა ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის 1	სავალდებულო	მათემატიკა (ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის)-1	125	45	80	3	1	2	5	5							სრული პროფ. სიმონ გელაშვილი სრული პროფ. ქეთევან მარშავა ასოც. პროფ. ბიკენტი გაბიძაშვილი ასოც. პროფ. ნინო აბესაძე ასოც. პროფ. მაია მინდორაშვილი

15	სტატისტიკა ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის 2	სავალდებულო	სტატისტიკა ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის 1	125	45	80	3	1	2	5									სრული პროფ. სიმონ გელაშვილი სრული პროფ. ქეთევან მარშავა ასოც. პროფ. ბიკენტი გაბიძაშვილი ასოც. პროფ. ნინო აბესაძე ასოც. პროფ. მაია მინდორაშვილი
16	მიკროეკონომიკა 1	სავალდებულო	მიკროეკონომიკის პრინციპები	125	45	80	3	1	2	5									სრული პროფ. ეთერი ხარაიშვილი ასოც. პროფ. ია ნაცვლიშვილი ასოც. პროფ. ინეზა გაგნიძე ასოც. პროფ. მარინა ჩავლეიშვილი
17	მიკროეკონომიკა 2	სავალდებულო	მიკროეკონომიკა 1	125	45	80	3	1	2	5									სრული პროფ. ეთერი ხარაიშვილი ასოც. პროფ. ია ნაცვლიშვილი ასოც. პროფ. ინეზა გაგნიძე ასოც. პროფ. მარინა ჩავლეიშვილი

18	მაკროეკონომიკა 1	სავალდებულო	მაკროეკონომიკის პრინციპები	125	45	80	3	1	2	5									სრული პროფ.ნოდარ ხადური ასოც. პროფ. ნაზირა კაკულია ასოც. პროფ. მალხაზ ჩიქობავა
19	მაკროეკონომიკა 2	სავალდებულო	მაკროეკონომიკა 1	125	45	80	3	1	2	5									სრული პროფ.ნოდარ ხადური ასოც. პროფ. ნაზირა კაკულია ასოც. პროფ. მალხაზ ჩიქობავა
20	საერთაშორისო ეკონომიკა 1	სავალდებულო	მაკროეკონომიკის პრინციპები	125	45	80	3	2	1	5									ასოც. პროფ. ნინო პაპაჩაშვილი ასოც. პროფ. ირინა გოგორიშვილი ასოც. პროფ. ეკა სევაშვილი ასისტენტ-პროფ. ლელა ჯამაგიძე
21	საერთაშორისო ეკონომიკა 2	სავალდებულო	საერთაშორისო ეკონომიკა 1	125	45	80	3	2	1	5									ასოც. პროფ. ნინო პაპაჩაშვილი ასოც. პროფ. ირინა გოგორიშვილი ასოც. პროფ. ეკა სევაშვილი ასისტენტ-პროფ. ლელა ჯამაგიძე

22	ეკონომეტრიკა 1	სავალდებულო	მათემატიკა (ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის)-1	125	45	80	3	1	2	5									სრული პროფ. იური ანანიაშვილი, ასოც. პროფ. აკაკი არსენაშვილი ასოც. პროფ. იზა ნათელაური
23	ეკონომეტრიკა 2	სავალდებულო	ეკონომეტრიკა 1	125	45	80	3	1	2	5									სრული პროფ. იური ანანიაშვილი, ასოც. პროფ. აკაკი არსენაშვილი ასოც. პროფ. იზა ნათელაური
24	ეკონომიკური პოლიტიკა 1	სავალდებულო	მაკროეკონომიკის პრინციპები	125	45	80	3	2	1	5								5	სრული პროფ. რევაზ გველესიანი ასოც. პროფ. ირინა გოგორიშვილი ასოც. პროფ. შალვა გოგიაშვილი ასოც. პროფ. გულნაზი ერქომაიშვილი ასისტენტ-პროფ. ლალი ხურცია

25	ეკონომიკური პოლიტიკა 2	სავალდებულო	ეკონომიკური პოლიტიკა 1	125	45	80	3	2	1	5								5	სრული პროფ. რევაზ გველესიანი ასოც. პროფ. ირინა გოგორიშვილი ასოც. პროფ. შალვა გოგიაშვილი ასოც. პროფ. გულნაზი ერქომაიშვილი ასისტენტ-პროფ. ლალი ხურცია
26	ეროვნულ ანგარიშთა სისტემა	სავალდებულო	სტატისტიკა ეკონომიკისა და ბიზნესისათვის 2	125	45	80	3	2	1	5								5	სრული პროფ. ქეთევან მარშავა ასოც. პროფ. მარინე მინდორაშვილი
27	შრომის ეკონომიკა	სავალდებულო	მაკროეკონომიკა 1	125	45	80	3	2	1	5								5	სრული პროფ. მირიან ტუხაშვილი ასოც. პროფ. მურმან ცარციძე ეკონომიკის დოქტ. ნათელა ლაცაბიძე ასისტ.-პროფ. მანანა ლობჟანიძე ეკონომიკის დოქტ. მზია შელია ეკონომიკის დოქტ. ნ. ჭელიძე
28	ეკონომიკური აზრის ისტორია	სავალდებულო	მაკროეკონომიკის პრინციპები	125	45	80	3	2	1	5								5	ასოც. პროფ. ჯემალ ხარიტონაშვილი

29	პრაქტიკა	სავალდებულო	შესაბამისი მოდული ს 15 კრედიტი	125	100	25												5	სრული პროფ. ნოდარ ხადური სრული პროფ. რევაზ გველესიანი სრული პროფ. ეთერი ხარაიშვილი სრული პროფ. იური ანანიაშვილი სრული პროფ. მირიან ტუხაშვილი სრული პროფ. სიმონ გელაშვილი ასოც. პროფ. ნინო პაპაჩაშვილი
არჩევითი მოდულის სასწავლო კურსები (სტუდენტი ირჩევს ერთ მოდულს)																		25	5 5 5 10
არჩევითი მოდულები																		25	5 5 5 10
1	ეკონომიკური პოლიტიკა																	25	5 5 5 10
2	მაკროეკონომიკა																	25	5 5 5 10
3	საერთაშორისო ეკონომიკა																	25	5 5 5 10
4	მენეჯერული ეკონომიკა																	25	5 5 5 10
5	ეკონომეტრიკა და მათემატიკური ეკონომიკა																	25	5 5 5 10
6	ეკონომიკური სტატისტიკა																	25	5 5 5 10

7	შრომის ეკონომიკა									25					5	5	5	10	
დამატებითი სპეციალობა სტუდენტი იჩევს ნებისმიერ დამატებით სპეციალობას)										60			10	10	10	10	10	10	
მოდული: ეკონომიკური პოლიტიკა										25					5	5	5	10	
30	საერთაშორისო კონკურენციული უპირატესობის მიღწევის პოლიტიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	მიკროეკ ონომიკა 1	125	30	95	2	1	1	5					5				ასოც. პროფ. ეკა ლეკაშვილი
31	მეწარმეობის განვითარების პოლიტიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	მიკროეკ ონომიკა 1	125	30	95	2	1	1	5					5				ასოც. პროფ. გულნაზ ერქომაიშვილი
32	სოციალური პოლიტიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	მაკროეკო ნომიკა 1	125	30	95	2	1	1	5						5			სრული პროფ. მირიან ტუხაშვილი
33	ანტიმონოპოლიური პოლიტიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	მაკროეკო ნომიკა 2	250	30	220	2	1	1	10							10		ასოც. პროფ. შალვა გოგიაშვილი
მოდული: მაკროეკონომიკა				625	0	625				25					5	5	5	10	
34	ეკონომიკის სახელმწიფო რეგულირება	მოდულის სავალდებუ ლო	მაკროეკო ნომიკა 2	125	30	95	2	1	1	5					5				ასოც. პროფ. მალხაზ ჩიქობავა
35	ეკონომიკური ზრდა	მოდულის სავალდებუ ლო	მაკროეკო ნომიკა 2	125	30	95	2	1	1	5					5				ასოც. პროფ. მალხაზ ჩიქობავა

36	ეკონომიკური განვითარება	მოდულის სავალდებუ ლო	მაკროეკო ნომიკა 2	125	30	95	2	1	1	5							5	სრული პროფ. ნოდარ ხადური
37	მაკროეკონომიკური პროგნოზირება	მოდულის სავალდებუ ლო	მაკროეკო ნომიკა 2	125	30	95	2	1	1	5							5	ასოც. პროფ. მალხაზ ჩიქობავა
38	მაკროეკონომიკური პოლიტიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	მაკროეკო ნომიკა 2	125	30	95	2	1	1	5							5	სრული პროფ. ნოდარ ხადური
მოდული: მენეჯერული ეკონომიკა										25					5	5	5	10
39	მენეჯერული ეკონომიკა I	მოდულის სავალდებუ ლო	მიკროეკ ონომიკის პრინციპე ბი	125	30	95	2	1	1	5					5			ასოც. პროფ. ია ნაცვლიშვილი
40	ფირმის ეკონომიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	წინაპრო ბის გარეშე	125	30	95	2	1	1	5						5		ასოც. პროფ. გულნაზ ერქომანიშვილი
41	დარგობრივის ბაზრების ეკონომიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	მიკროეკ ონომიკის პრინციპე ბი	125	30	95	2	1	1	5							5	ეკონომიკის დოქტორი ცირა მიქატაძე
42	პოლიტიკის მიკროეკონომიკური ანალიზი	მოდულის სავალდებუ ლო	მიკროეკ ონომიკის პრინციპე ბი	125	30	95	2	1	1	5							5	ასოც. პროფ. ია ნაცვლიშვილი
43	კეთილდღეობის ეკონომიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	მიკროეკ ონომიკა 2	125	30	95	2	1	1	5							5	ასოც. პროფ. ინეზა გაგნიძე
მოდული: ეკონომეტრიკა და მათემატიკური ეკონომიკა															5	5	5	10

44	მათემატიკა II	მოდულის სავალდებუ ლო	მათემატი კა (ეკონომი კისა და ბიზნესის ათვის) – 2	125	30	95	2	1	1	5							5		ფიზიკა - მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორი თამაზ ზერევიძე	
45	მათემატიკური მოდელირება ეკონომიკაში	მოდულის სავალდებუ ლო	მათემატი კა II	125	30	95	2	1	1	5								5	სრული პროფ. იური ანანიაშვილი	
46	ოპერაციათა კვლევა 1	მოდულის სავალდებუ ლო	მათემატი კა II	125	30	95	2	1	1	5							5		ასოც. პროფ. აკაკი არსენაშვილი	
47	ოპერაციათა კვლევა 2	მოდულის სავალდებუ ლო	ოპერაცი ათა კვლევა 1	125	30	95	2	1	1	5								5	ასოც. პროფ. აკაკი არსენაშვილი	
48	თამაშთა თეორია ეკონომისტებისათვის	მოდულის სავალდებუ ლო	მათემატი კა II	125	30	95	2	1	1	5								5	სრული პროფ. იური ანანიაშვილი	
მოდული: ეკონომიკური სტატისტიკა										25							5	5	5	10
49	სტატისტიკური პროგნოზირება ეკონომიკასა და ბიზნესში	მოდულის სავალდებუ ლო	სტატისტი კა ეკონომიკ ისა და ბიზნესის ათვის 2	125	30	95	2	1	1	5								5	სრული პროფ. სიმონ გლაშვილი	
50	სოციალური სტატისტიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	სტატისტი კა ეკონომიკ ისა და ბიზნესის ათვის 2	125	30	95	2	1	1	5							5		ასოც. პროფ. ნინო აბესაძე	
51	ფისკალური და მონეტარული სტატისტიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	სტატისტი კა ეკონომიკ ისა და ბიზნესის ათვის 2	125	30	95	2	1	1	5							5		ეკონომიკის დოქტ. ზამირა შონია	

52	საერთაშორისო სტატისტიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	სტატისტიკა ეკონომიკისა და ბიზნესის ათვის 2	125	30	95	2	1	1	5							5	სრული პროფ. სიმონ გლაშვილი
53	ტურიზმის სტატისტიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	სტატისტიკა ეკონომიკისა და ბიზნესის ათვის 2	125	30	95	2	1	1	5							5	ასოც. პროფ. ნინო აბესაძე
მოდული: შრომის ეკონომიკა										25					5	5	5	10
54	მოსახლეობის ეკონომიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	მაკროეკონომიკის პრინციპები	125	30	95	2	1	1	5					5			ეკონომიკის დოქტ. მზია შელია
55	სოციალური პოლიტიკა	მოდულის სავალდებუ ლო	მაკროეკონომიკა 1	125	30	95	2	1	1	5					5			ეკონომიკის დოქტ. მზია შელია
56	დასაქმება და შრომის ბაზრის რეგულირება	მოდულის სავალდებუ ლო	მაკროეკონომიკის პრინციპები	125	30	95	2	1	1	5							5	ასოც. პროფ. მურმან ცარციძე
57	შრომითი მიგრაცია	მოდულის სავალდებუ ლო	მაკროეკონომიკის პრინციპები	125	30	95	2	1	1	5							5	სრული პროფ. მირიან ტუხაშვილი
58	შრომის ანაზღაურება	მოდულის სავალდებუ ლო	მიკროეკონომიკა 2	125	30	95	2	1	1	5							5	სრული პროფ. მირიან ტუხაშვილი
მოდული: საერთაშორისო ეკონომიკა										25					5	5	5	10
59	საერთაშორისო ეკონომიკური ორგანიზაციები	მოდულის სავალდებუ ლო	მაკროეკონომიკის პრინციპები	125	30	95	2	1	1	5					5			ასოც. პროფ. ეკა ლეკაშვილი

60	საერთაშორისო ეკონომიკური ინტეგრაცია	მოდულის სავალდებულო	მაკროეკონომიკის პრინციპები	125	30	95	2	1	1	5							5		ასოც. პროფ. ეკა ლეკაშვილი
61	მოსახლეობა და მსოფლიო განვითარება	მოდულის სავალდებულო	საერთაშორისო ეკონომიკა 1	125	30	95	2	1	1	5								5	ასისტენტ-პროფ. თამაზ ზუბიაშვილი
62	ტნკ-ები და საერთაშორისო ინვესტიციები	მოდულის სავალდებულო	საერთაშორისო ეკონომიკა 2	125	30	95	2	1	1	5								5	ასოც. პროფ. ირინა გოგორიშვილი
63	საქართველოს საგარეო ეკონომიკური ურთიერთობები	მოდულის სავალდებულო	საერთაშორისო ეკონომიკა 2	125	30	95	2	1	1	5								5	ასოც. პროფ. ნინო პაპაჩაშვილი